

Godišnji izvještaj

Annual report

ATOS BANK a.d. Banja Luka

Jevrejska 71
78 000 Banja Luka
Tel.: 00387 51 24 11 00
Kontakt centar: 0800 59999
Faks: 00387 51 21 33 91
www.atosbank.ba

Sadržaj

Riječ Uprave	6
Organzi upravljanja	9
Makroekonomsko okruženje	10
Analiza poslovanja	13
Poslovanje sa stanovništvom	15
Poslovanje sa sa malim i srednjim preduzećima	17
Poslovanje sa velikim komitentima	18
Finansijska tržišta	20
Upravljanje rizicima	21
Okvir za upravljanje rizicima	21
Vrste rizika kojima je Banka izložena	25
Kreditni rizik	26
Rizik likvidnosti	28
Tržišni rizik	30
Operativni rizik	33
Ostali značajni rizici	34
Marketing i komunikacije	35
Interna komunikacija	38
Društveno odgovorno poslovanje	39
Finansijski izvještaji	41

ATOS BANK a.d. Banja Luka

Banka postoji na tržištu Republike Srpske od 1. marta 1999. godine, kada smo počeli da poslujemo pod imenom Zepter komerc banka a.d. Banja Luka, kao jedna od prvih privatnih banaka na teritoriji Republike Srpske.

Volksbank International AG Beč je, 12. jula 2007. godine, kupila akcije Zepter bank a.d. Banja Luka, a od 1. oktobra 2007. godine banka je i zvanično promijenila ime u Volksbank a.d. Banja Luka.

U februaru 2012. godine potpisana je ugovor između Sberbank Rusija i Österreichische Volskbanken AG (ÖVAG) o kupoprodaji Volksbank International AG, Beč, te je 31. decembra 2012. godine Volksbank a.d. Banja Luka zvanično postala Sberbank a.d. Banja Luka.

U martu 2022. godine, Agencija za bankarstvo Republike Srpske donijela je rješenje o primjeni prodaje akcija Banke kao instrumenta restrukturiranja, kao i prodaji akcija u vlasništvu Sberbank Europe AG, Beč, Austrija, Novoj Banci a.d. Banja Luka.

Od 16. maja 2022. godine Banka posluje pod imenom ATOS BANK a.d. Banja Luka, te nastavlja da pruža proizvode i usluge svojim klijentima u 27 poslovnica.

Nastavljamo graditi dugoročne i harmonične odnose sa našim klijentima, koji su nam na prvom mjestu.

Naše poslovne aktivnosti usmjereni su na konstantan razvoj i digitalizaciju bankarskih usluga, kako bismo klijentima bili na raspolaganju 24/7.

Riječ Uprave

Dragi akcionari, klijenti i zaposleni,

Koristimo ovu priliku da vam predstavimo Godišnji izvještaj ATOS BANK a.d. Banja Luka za 2022. godinu.

Priču o poslovanju Banke u 2022. godini ćemo početi sa rezimeom našeg poslovanja u 2021. godini. Tu godinu smo, kako je COVID-19 kriza jenjavala, završili sa najboljim rezultatom od osnivanja Banke, sa snažnom i stabilnom likvidnom i kapitalnom pozicijom,

kao i rastućim brojem klijanata. Sve u svemu, polazna osnova za još uspješnije poslovanje u 2022. godini je bila osigurana. Međutim, nepredvidljiva geopolitička dešavanja su našu banku, kao i ostale članice Sberbank Grupe, kojoj smo tada pripadali, dovele u veoma izazovnu i jedinstvenu poziciju. Naime, početkom rata u Ukrajini, članice Sberbank Grupe su se našle pod udarom sankcija prije svega zapadnih zemalja. Uslijed toga nije bilo moguće nastaviti poslovanje, pred Bankom su se pojavili redovi klijenata zabrinutih za

svoju štednju – situacija koju ni jedna banka nije mogla da predviđa, ali i kriza na koju niko nije mogao da bude spreman. Međutim brzom i blagovremenom reakcijom Agencije za bankarstvo Republike Srpske, koja je bila podržana i od strane Vlade Republike Srpske, pokrenut je proces restrukturiranja Banke koji je uspješno okončan prodajom i normalnim nastavkom poslovanja Banke. Naš novi vlasnik je postala najveća banka u Republici Srpskoj, Nova Banka a.d. Banja Luka, članica MG MIND grupacije, jedne od najuspješnijih poslovnih grupacija u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini. Time je osiguran opstanak Banke na zadovoljstvo i naših klijenata i zaposlenih. Takođe, time je stvorena prva bankarska grupa u Republici Srpskoj sa tržišnim učešćem od 30-40% u zavisnosti od pokazatelja koji posmatramo. Uz podršku novog vlasnika, vanredni angažman i zalaganje naših zaposlenih, te puno povjerenje naših klijenata, Banka je za samo nekoliko mjeseci stabilizovala i ponovo osnažila svoju likvidnu poziciju.

Kapitalna pozicija je čak i ojačana uvrštavanjem dobiti iz prethodne godine u regulatorni kapital Banke tako da je u jednom trenutku stopa adekvatnosti kapitala prešla 23% što je skoro duplo više od minimalne stope adekvatnosti kapitala od 12%. U trećem kvartalu smo imali uspješnu kampanju prikupljanja oročenih depozita stanovništva, a u četvrtom kvartalu smo u potpunosti normalizovali kreditno poslovanje što je rezultiralo rastom kreditnog portfolija. Pružanje usluga platnog prometa kao i ostalih usluga koje Banka pruža svojim klijentima, dostupnost mreže poslovnica i digitalnih kanala je u ovom periodu održavana bez prekida.

Kada govorimo o finansijskim pokazateljima poslovanja Banke, možemo reći da smo više nego zadovoljni sa onim što smo ostvarili u prethodnoj godini. Sačuvali smo i, do kraja godine, ojačali likvidnu poziciju Banke. Kapitalna pozicija Banke je jača nego ikada prije. Godinu smo završili sa skoro 110 hiljada aktivnih klijenata uz 19 hiljada aktivnih digitalnih korisnika. Ostvarili smo pozitivan rezultat poslovanja – drugi najbolji u istoriji našeg poslovanja. Dobit nakon poreza je iznosila 9,9 miliona KM. Operativni prihodi su iznosili 52,2 miliona KM i viši su za 1% u odnosu na prošlu godinu. Vrijednost bilansne imovine Banke je 31. decembra 2022. godine iznosila 1,05 milijardi KM, od

čega se na kredite odnosilo 653 miliona KM. Banka je sa krajem godine imala prikupljenih 810 miliona KM depozita klijenata zajedno sa depozitima banaka i drugih finansijskih institucija. Regulatorni kapital Banke iznosi 137,3 miliona KM i sastoјao se u potpunosti od visokokvalitetnih instrumenata osnovnog kapitala. Stopa adekvatnosti kapitala 21,1%, a stope finansijske poluge 12,5% - obje ove stope su znatno iznad minimalnih regulatornih zahtjeva. Stopa nekvalitetnih plasmana je 2,6% i niža je za 72 bazna poena u odnosu na 2021. godinu.

Kako smo i naveli, Banka je prethodne godine promijenila svoje poslovno ime u ATOS BANK a.d. Banja Luka. Novo poslovno ime je pozitivno prihvaćeno na tržištu tako da sa te strane nismo imali negativnih efekata koji se obično dešavaju kod promjene naziva neke institucije, budući da je potrebno vrijeme da tržište prihvati novi naziv odnosno da on postane prepoznatljiv na tržištu. Ovo govori koliko smo imali dobru tržišnu poziciju i pozitivnu prepoznatljivost u prethodnom periodu. To su pokazivala i istraživanja tržišta koja smo radili u prošlim godinama, po kojima smo bili vodeći na tržištu po zadovoljstvu klijenata (mjereno NPS skorom) i druga banka po prepoznatljivosti brenda. Takođe, efikasna i efektivna rebranding kampanja je dala svoj doprinos tome da promjene koje su se desile prethodne godine nemaju negativan uticaj na percepciju tržišta prema brendu ATOS BANK.

Uprkos izazovima koji su nas zadesili u 2022. godini, nastavili smo da unapređujemo svoje servise dodatno ih digitalizujući i automatizovajući, i time omogućavajući našim klijentima dodatne pogodnosti u pogledu bržih, sadržajnijih i povoljnijih usluga.

Za 2023. godinu imamo ambiciozne planove u pogledu digitalizacije i automatizacije usluga koje pružamo klijentima, ali i u pogledu unapređenja efikasnosti procesa rada unutar Banke. Tako planiramo da unaprijedimo digitalne kanale koje koriste naši klijenti-fizička lica kroz pružanje jedinstvenog korisničkog iskustva na svim elektronskim uređajima (mobilni telefoni, tablet, lap top računar, desktop računar itd.). Takođe, planiramo to isto i kod pravnih lica, uz uvođenje usluga mobilnog bankarstva za ovaj segment klijenata. Povećaćemo i unaprijediti

dostupnost naših samouslužnih servisa obogaćujući ih novim funkcijama.

Naročito koristimo priliku da se zahvalimo našim klijentima i poslovnim partnerima sa kojima smo uspješno sarađivali u prethodnoj godini u želji i nadi da ćemo jednako tako nastaviti sarađivati i u narednim godinama. Ovo posebno jer su ostali sa nama u najtežim trenucima za našu banku od osnivanja.

Zaposleni Banke su u 2022. godini pokazali koliko su bitni za uspješno poslovanje naše institucije. U jedinstveno teškoj situaciji u kojoj se naša banka

našla oni su pokazali svoju motivisanost, maksimalnu posvećenost i potencijal. Bez njih ne bi bili u mogućnosti uspješno prebroditi kriznu situaciju sa početka godine, i u najizazovnijim trenucima i nakon njih biti na usluzi našim klijentima. Ovim putem želimo da im se zahvalimo na trudu, upornosti, odgovornosti i neumornoj energiji.

U 2023. godinu ušli smo sa vjerom da će biti bolja nego prethodna i da će nama i našim klijentima donijeti nastavak uspješnog poslovanja!

S poštovanjem,

Igor Jovičić
predsjednik Uprave

Organi upravljanja

Uprava

Igor Jovičić	Predsjednik uprave Banke	01.08.2022-07.05.2026.
Aleksandar Kesić	Predsjednik uprave Banke	06.05.2018-31.07.2022.
Sandro Mihajlović	Član uprave Banke	06.05.2018-07.05.2026.
Slobodan Zrilić	Član uprave Banke	06.05.2018-28.02.2023.

Nadzorni odbor

Sanjin Kosić	Predsjednik Nadzornog odbora	26.05.2022-23.10.2026.
Alexander Witte	Predsjednik Nadzornog odbora	22.10.2018-16.05.2022.
Branko Krsmanović	Član Nadzornog odbora	01.08.2022-23.10.2026.
Bojan Baškot	Član Nadzornog odbora	26.05.2022-23.10.2026.
Jovo Sudić	Član Nadzornog odbora	26.05.2022-23.10.2026.
Andreja Popović	Član Nadzornog odbora	26.05.2022-23.10.2026.
Igor Jovičić	Član Nadzornog odbora	26.05.2022-31.07.2022.
Petar Grujić	Član Nadzornog odbora	22.10.2018-05.03.2022.
Ilka Wilius	Član Nadzornog odbora	22.10.2018-28.02.2022.
Stevan Dimitrijević	Član Nadzornog odbora	22.10.2018-05.03.2022.
Stephan Franz Dertnig	Član Nadzornog odbora	22.10.2018-02.03.2022.

Odbor za reviziju

Aleksandra Grčić	Predsjednik Odbora za reviziju	31.05.2022-31.05.2026.
Amel Kadić	Predsjednik Odbora za reviziju	07.05.2019-30.05.2022.
Mile Banika	Član Odbora za reviziju	31.05.2022-31.05.2026.
Ivana Đžombić	Član Odbora za reviziju	31.05.2022-31.05.2026.
Polina Danilova	Član Odbora za reviziju	07.05.2019-30.05.2022.
Goran Drobnjak	Član Odbora za reviziju	07.05.2019-30.05.2022.

Makroekonomsko okruženje

Makroekonomsko okruženje u toku 2022. godine je, nakon godine oporavka od pandemije korona virusom, obilježeno novim izazovima prouzrokovanim globalnim geopolitičkim dešavanjima i zaoštravanjem odnosa između Rusije, s jedne, i Sjedinjenih Američkih Država i Evropske unije sa saveznicima, s druge strane, nakon početka otvorenog oružanog sukoba na teritoriji Ukrajine. Uvođenje višestrukih paketa sankcija prema Rusiji i njeno isključivanje iz međunarodnih finansijskih sistema, dovelo je do stvaranja energetske krize na području Evrope uslijed njene velike zavisnosti od uvoza iz Rusije i rapidnog rasta nivoa svih cijena na globalnom nivou, što je dalje uticalo na povećavanje mjera monetarne politike putem podizanja referentnih kamatnih stopa centralnih banaka. Posljedica ovih dešavanja na području Evrope su rekordno visoko zabilježena stopa inflacije, koja za 2022. godinu iznosi oko 10%, i izlazak tržišnih kamatnih stopa iz negativne zone nakon perioda od sedam godina.

Sva ova dešavanja uticala su i na našu privredu, tek nakon što je započeo njen oporavak od COVID-19 pandemije. Naša privreda se susrela sa makroekonomskim izazovima izazvanim navedenim geopolitičkim dešavanjima na globalnom nivou, koja su drastično uzdrmala tržišta energije i hrane i dovela do dvocifrene inflacije. Sve ovo uticalo je i na bankarski sektor, koji je prošao kroz turbulentan period nakon problema koje je Sberbanka imala uslijed gore navedenih sankcija prema Rusiji i njениm subjektima. Privredni rast, mjerен stopom rasta realnog BDP-a, u trećem kvartalu 2022. godine iznosio je 2,8% a što je praćeno blagim rastom industrijske proizvodnje, te snažnim rastom spoljnotrgovinske aktivnosti. Na to su uticale, prije svega, povećane cijene električne energije, što su iskoristili naši proizvođači ovog energenta, ali i produženje perioda zatvaranja u Kini u cilju suzbijanja efekata COVID-19 pandemije i rasta cijena transporta, što je otvorilo prostor domaćim proizvođačima za izlazak na tržišta EU i regionala.

U prošloj godini zabilježen je i određeni oporavak industrijske proizvodnje: kalendarски prilagođena industrijska proizvodnja je u dvanaest mjeseci prošle godine povećana za 2,1% u odnosu na godinu dana ranije. Najznačajnije su rasli proizvodnja i snabdijevanje energijom, te prerađivačka industrija, po stopama od 3,0% i 2,6%, respektivno. U istom periodu je broj zaposlenih u industriji ostao skoro isti, zabilježivši rast od 0,7%.

Nakon nekoliko uzastopnih godina deflacji ili niske inflacije, cijene na malo su rasle po dvocifrenoj stopi u 2022. godini, koja je iznosila 13,6%.

Usljed dešavanja na tržištu rada, a koja se odnose na nedostatak radne snage, posebno radne snage sa potrebnim radnim iskustvom, što je uzrokovano negativnim demografskim trendovima kao i pojačanim odlaskom naših sunarodnika na rad u inostranstvo, došlo je do blagog rasta realnih zarada u toku godine: prosječna mjesecna neto plata u Republici Srpskoj isplaćena u zadnjem mjesecu 2022. godine iznosila je 1.217 KM i bila je u odnosu na isti mjesec prethodne godine nominalno veća za 17,2%, odnosno realno veća za 3,2%.

Kada je u pitanju spoljnotrgovinska razmjena, ona je znatno povećana, i to kod izvoza za 22,7%, te kod uvoza 28,6% – tako da je ukupno iznosila 12,6 milijardi KM. Ovo se odrazilo na smanjenje pokrivenosti uvoza izvozom za preko 6 procenatnih poena, a koje je u prethodnoj godini iznosilo 75,7%. Kao najznačajniji spoljnotrgovinski partneri javljaju se na strani izvoza Srbija (16,8% učešća) i Hrvatska (13,8% učešća), te na strani uvoza Srbija (17,1%) i Italija (16,4%). Gledano po grupama proizvoda, najveće učešće kod izvoza ima električna energija (8,4%) dok kod uvoza dominira nafta i naftni derivati (8,2%).

Suvereni kreditni rejting Bosne i Hercegovine potvrđen je od obje rejting agencije, Moody's Investors Service i Standard & Poors, na nivou B3 sa stabilnim izgledima, odnosno B sa pozitivnim izgledima.

Ukupan promet na Banjalučkoj berzi u prošloj godini iznosio je 688 miliona KM, što je za 182% više nego godinu dana ranije. Povećanje prometa je u najvećoj mjeri posljedica povećanja obima prometa

obveznicama i trezorskim zapisima Ministarstva finansija Republike Srpske putem primarnih emisija. Trgovina državnim hartijama od vrijednosti činila je veći dio ukupnog prometa berze. Ukupna tržišna kapitalizacija hartija od vrijednosti koje su izlistane na Banjalučkoj berzi je na dan 31. decembar 2022. godine iznosila 4,72 milijarde KM i veća je za 14% u odnosu na početak godine.

Vlada Republike Srpske je nastavila da, putem razvojnog programa i fondova Investiciono-razvojne banke Republike Srpske, pomaže stanovništvu, privredi i nerazvijenim krajevima da dođu do povoljnijih sredstava finansiranja. U toku 2022. godine Investiciono-razvojna banka Republike Srpske plasirala je 106 miliona KM kredita privredi i stanovništvu, a od svog osnivanja do kraja prethodne godine ukupno je plasirala 2,2 milijarde KM kredita.

Finansijski sektor u Republici Srpskoj sastoji se od banaka, investicionih fondova, osiguravajućih kompanija, mikrokreditnih organizacija, lizing kompanija, te štedno-kreditnih organizacija. Na teritoriji Republike Srpske je u 2022. godini poslovalo petnaest banaka, osam s sjedištem u Republici Srpskoj i sedam sa sjedištem u Federaciji BiH. Bankarski sektor je u protekloj godini punoj izazova zadržao stabilnost poslovanja što se ogleda kroz profitabilno poslovanje, te stabilnu likvidnu i kapitalnu poziciju. Kvalitet aktive je ostao stabilan bez obzira na efekte pandemije, visoke stope inflacije i brzog rasta kamatnih stopa. Oporavak privredne aktivnosti i potrošnje stanovništva imali su pozitivan uticaj za razvoj poslovanja banaka, dok, s druge strane, visoka inflacija, period niskih kamatnih stopa koji je zamijenio period brzorastućih kamatnih stopa, negativni demografski trendovi, kao i negativna investiciona klima, imali su negativan uticaj na ekonomiju uopšte, pa tako i na bankarski sektor.

Glavne karakteristike poslovanja bankarskog sektora u Republici Srpskoj, prema preliminarnim podacima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, u 2022. godini su bile sljedeće:

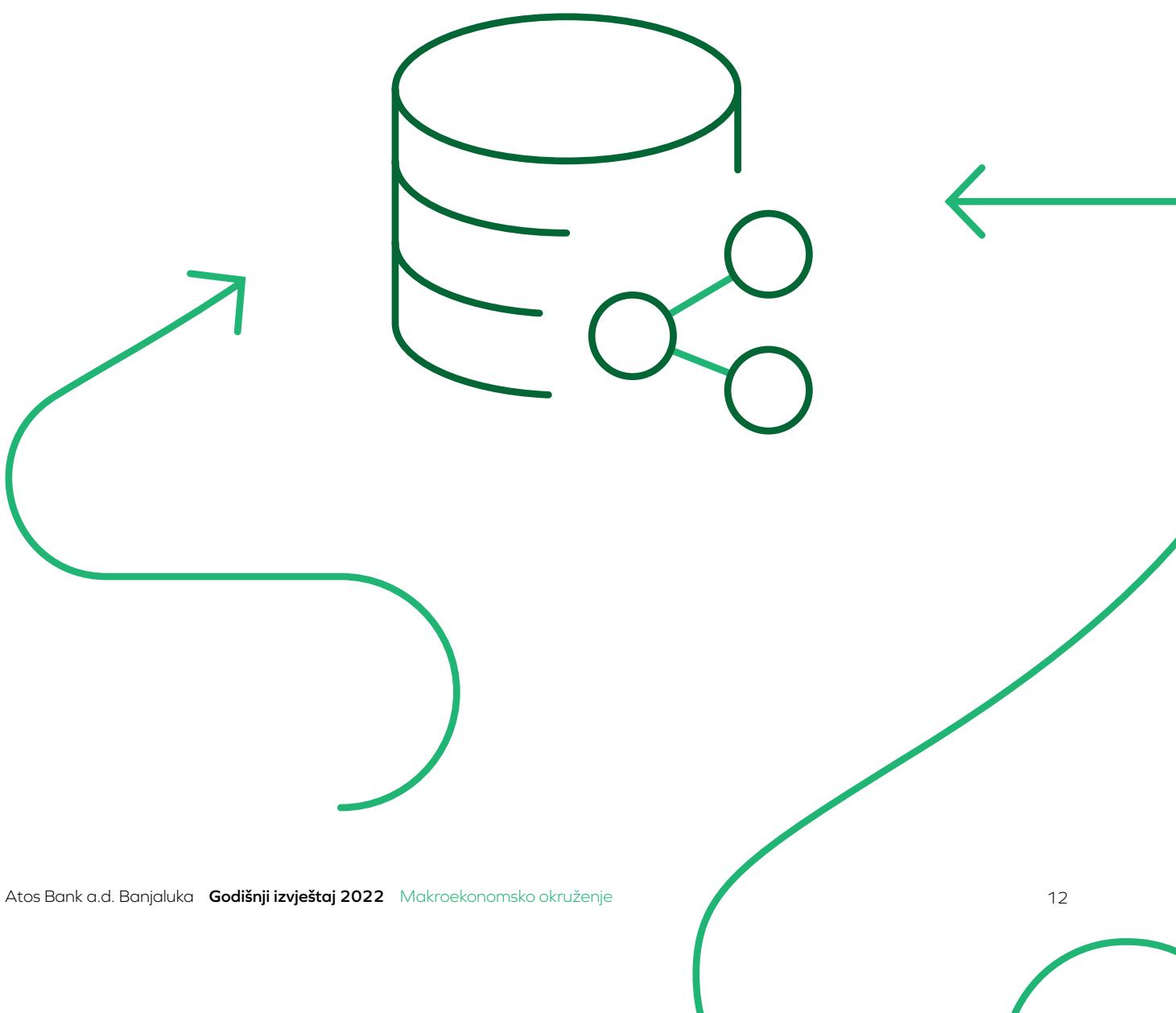
- **Ukupna imovina:** Ukupna imovina bankarskog sektora iznosi 9,8 milijardi KM i uvećana je za 2,2% ili 207 miliona KM u odnosu na kraj 2021. godine, prije svega kroz rast depozita i uzetih

kredita za 120 miliona KM koji se u strukturi aktive odrazio rastom ulaganja u hartije od vrijednosti i kreditnih plasmana.

- Bruto krediti: Bruto krediti iznose 5,8 milijardi KM i povećani su za 1,5% ili 88 miliona KM u odnosu na kraj prethodne godine, sa povećanjem u sektorima stanovništva i privrede i smanjenjem plasmana Vladi i Vladim institucijama.
- Depoziti: Depoziti iznose 7,6 milijardi KM i zabilježili su rast od 1,3% ili 97 miliona KM u toku 2022. godine. Ovaj rast može se smatrati izuzetno uspješnim rezultatom uzimajući u obzir da je sektor u prvom kvartalu 2022.

godine izgubio 500 miliona KM depozita uslijed problema u kojima se u tom momentu našla Sberbanka.

- Rezultat poslovanja: Neto dobit bankarskog sektora je 139 miliona KM, što je za 23 miliona više nego u 2021. godini. Rast dobiti je posljedica rasta ekonomskih aktivnosti i povećanja kamatnih stopa vođenih rastom referentnih tržišnih kamatnih stopa.
- Kapital i adekvatnost kapitala: Prosječna stopa adekvatnosti kapitala je na kraju 2022. godine iznosila 19,6%, što je za 50 baznih poena više nego na kraju 2021. godine.

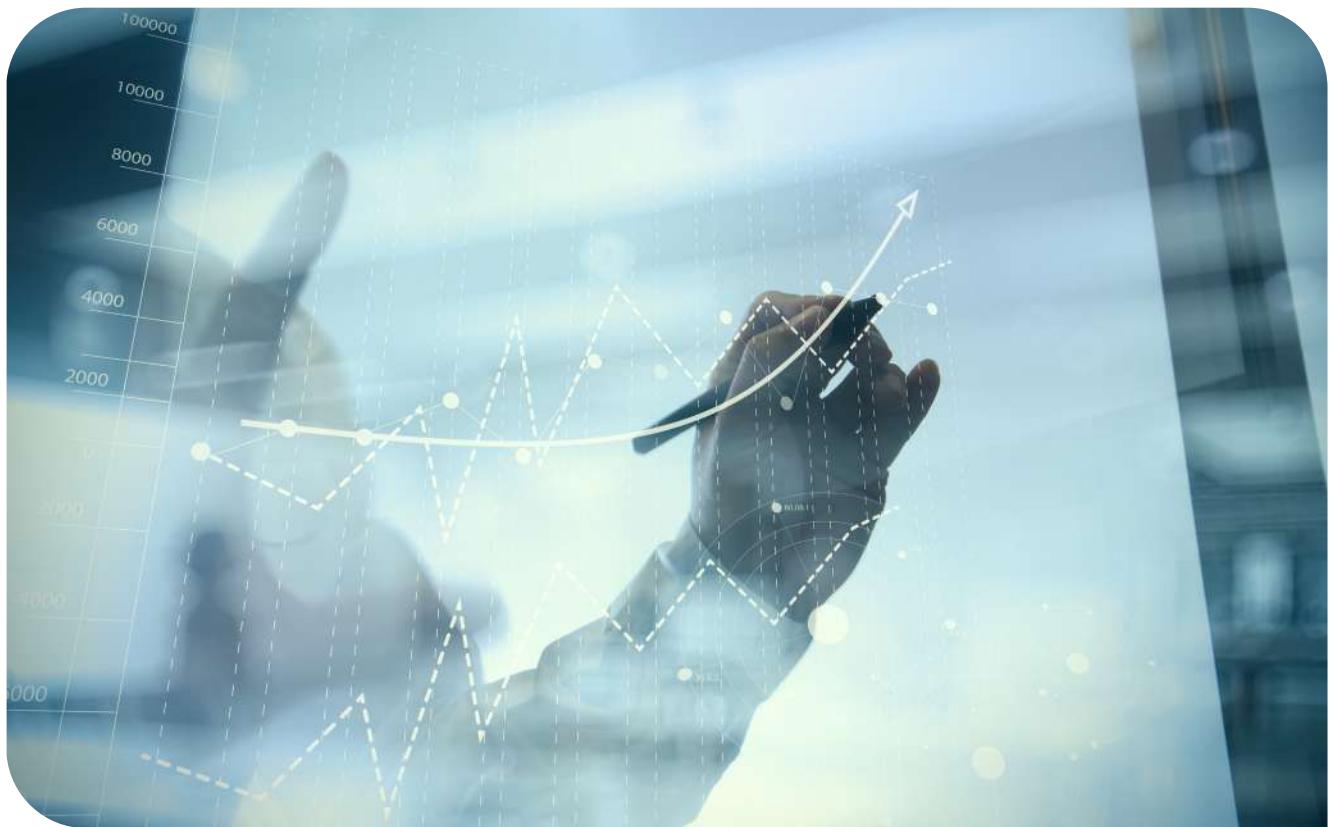

Analiza poslovanja

Bankarski sektor Republike Srpske je u prvom kvartalu 2022. godine prošao kroz izazovan period u kojem se Banka našla u centru dešavanja. Naime, Banka je u ovu godinu ušla pod nazivom Sberbank a.d. Banja Luka kao članica Sberbank Europe i Sberbank Rusija bankarske grupacije. Nakon eskalacije sukoba između Rusije i Ukrajine i uvođenja mjera ekonomskih sankcija prema Rusiji od strane SAD-a i zemalja Evropske unije, a koje su se ogledale kroz prijetnje od isključenja Sberbank grupacije iz SWIFT-a do oduzimanja kvalifikovanog učešća Sberbank Rusiji u Sberbank Europe, dolazi do panike među klijentima banaka koje su se nalazile u okviru Sberbank Europe grupacije i počinje masovno povlačenje depozita. U ovakvoj situaciji se našla i Banka krajem mjeseca februara.

Zahvaljujući velikim likvidnim rezervama i hitnoj reakciji regulatora pokrenuto je i uspješno sprovedeno restrukturiranje Banke koje je okončano početkom maja mjeseca prodajom akcija novom vlasniku, Nova banka a.d. Banja Luka. Banka je u navedenom periodu izgubila dobar dio svoje aktive i klijenata ali je uspjela da održi samostalnost u poslovanju te da se u kratkom roku ponovo uskladi sa regulatornim propisima i obezbijedi nastavak poslovanja.

U svjetlu navedenih dešavanja te uzimajući u obzir i sudsku presudu kojom je bilo ugroženo poslovanje Unicredit banke a.d. Banja Luka te rasta inflacije, bankarski sektor u Republici Srpskoj je u prvom kvartalu zabilježio pad depozita u iznosu od 478 miliona KM

ili 5,7%. U naredna tri kvartala volumeni depozita su pokazali oporavak te je na kraju godine stanje depozita za 97 miliona KM veće u odnosu na kraj 2021. godine.

Banka je uslijed navedenih problema u poslovanju nastalih kao posljedica pripadnosti bankarskoj grupaciji sa sjedištem u Rusiji, u prvom kvartalu izgubila 162 miliona depozita, kreditni portoflio je smanjen za 38 miliona KM, prodano je 22 miliona KM ulaganja u obveznice. Prelaskom u domaće vlasništvo, stabilizacijom poslovanja i izgradnjom novog brenda uspostavljena je dobra likvidna pozicija te je pokrenut novi kreditni ciklus sa većim fokusom na kreditiranje pravnih lica.

Tokom 2022. godine Banka je aktivno radila na povećanju broja korisnika online kanala uz unapređenje aplikacija za mobilno i elektronsko bankarstvo. Posebna pažnja je usmjerena kako na povećanje broja korisnika, tako i na povećanje aktivnosti korisnika. Banka je u 2022. godini održala rast broja korisnika online kanala kanala, prije svega mobilnog bankarstva. Ovakav pristup je uticao na rast ukupnog broja korisnika mobilnog bankarstva te on sad iznosi preko 22 hiljada klijenata. Uvođenjem novih funkcionalnosti, kao što su novi limiti za plaćanja, plaćanja na broj telefona, kupoprodaja drugih valuta (pored EUR) između sopstvenih transakcionalnih i štednih deviznih računa, kao i unapređenja u administriranju korisnika usluga, omogućili smo brzu aktivaciju korisnika i jednostavnije korišćenje aplikacija online kanala .

Nastavljeno je širenje mreže samouslužnih zona u poslovnoj mreži Banke kroz koje se klijentima potpuno automatizovano omogućava izdavanje različitih vrsta potvrda i izvoda, plaćanje računa skeniranjem ili ispunjavanjem uplatnice na ekranu, uplata i isplata gotovine itd. Putem mreže samouslužnih zona klijentima je omogućen pristup svakodnevnim uslugama tokom 24 časa u danu.

Banka je u toku 2022. godine proširila mrežu uslugama posebno dizajniranih Automatskih mjenjačnica – AEX (Automated Exchange), koje omogućavaju klijentima da samostalno vrše gotovinske zamjenu najčešće korišćenih valuta u regiji (EUR, RSD, USD, CHF, GBP, SEK, AUD, CAD).

Tokom protekle godine Banka je nastavila sa tendencijom proširenja prihvatne mreže, te je aktivno radila na širenju mreže POS terminala i bankomata. Širenje mreže bankomata i POS terminala, kao i novih funkcionalnosti na bankomatima, učinilo je usluge Banke pristupačnijim za klijente.

Prateći rastući trend online kupovine u zemlji, zabilježen je i rast korištenja eCommerce usluge klijentima pravnim licima. Putem ove usluge omogućen je prihvati Mastercard i VISA platnih kartica i naplata novčanih sredstava sa istih, prilikom kupovine proizvoda ili plaćanja usluga na internet prodavnici.

Banka je nastavila sa unapređenjem kvaliteta proizvoda i usluga namijenjenih fizičkim licima. Tokom godine kreiran je novi paket računa za fizička lica "Komfort paket" koji uz proizvode Banke, nude i osiguranje za slučaj smrti, invalidnosti, kao i zaštitu instrumenta plaćanja – kartice, te putno zdravstveno osiguranje sa auto asistencijom u zemljama Evrope. Izmjenom zakonske regulative uvedena je kategorija platnog računa u okviru koje je izdvojen osnovni platni račun. Ovu izmjenu Banka je primijenila 28.08.2022. godine. Tokom trećeg kvartala 2022. godine uspješno je sprovedena kampanja oročene štednje u kojoj je Banka ispunila postavljeni cilj i prikupila cca 50 miliona KM oročenih depozita.

Banka se od 1.9.2022.godine vratila na tržiste sa ponudom kreditnih proizvoda u punom kapacitetu. Unapređenje kvaliteta postojećih proizvoda i optimizacija procesa planirano je i u narednom periodu. Na taj način planiramo ojačati svoju tržišnu poziciju, te efikasnije usluživati postojeće i nove klijente.

U novembru 2022. godine potpisana je aneks ugovor o subsidijskom finansiranju sa Investiciono razvojnom bankom Republike Srbije o pristupu novoj kreditnoj liniji koja se realizuju u okviru projekta Svjetske banke (WB) „Projekat oporavka i podrške firmama“. Kroz ovu kreditnu liniju Banka nudi povoljnije kamatne stope privredi za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID 19, preduzećima inkluzivnim za žene, preduzećima koja posluju u nerazvijenim opština i mlađim preduzećima.

Poslovanje sa stanovništvom

Stanje plasmana stanovništvu na kraju 2022. godine iznosi 423,9 miliona KM, što predstavlja pad od 23,5 miliona ili 5% u odnosu na prethodnu godinu. Osnovni kreditni proizvod predstavljaju nenamjenski krediti sa učešćem u ukupnom portfoliju kredita stanovništva od 58%, dok stambeni krediti čine 38% ukupnog portfolija kredita stanovništva. Ostalih 4% čine plasmani putem kreditnih kartica i prekoračenja po tekućim računima.

Depoziti stanovništva iznosili su 345 miliona KM, što je pad od 178,5 miliona KM ili 34% u odnosu na

prethodnu godinu a što je posljedica krize kroz koju je Banka prošla. Depoziti stanovništva i dalje čine najznačajniji izvor finansiranja Banke, učestvujući sa 42% u ukupnim depozitima.

I u 2022. godini je započet trend rasta broja aktivnih računa fizičkih lica, koji je zatim prekinut momentom nastanka krize, da bi zatim u drugoj polovini godine, nakon stabilizacije poslovanja, ponovo nastavljen. Banka na kraju 2022. godine ima oko 64,5 hiljada aktivnih računa a što je za nekih 1,5 hiljada računa manje nego krajem 2021. godine.

Banka je u 2022. godini održala stabilan nivo emitovanih kartica čiji ukupan broj iznosi preko 105 hiljada, dok je ostvaren rast prosječnog volumena korišćenja postojećih kartica za 12%.

I tokom 2022. godine Banka je aktivno radila na povećanju broja korisnika online kanala uz unapređenje aplikacija za mobilno i elektronsko

bankarstvo. Posebna pažnja je usmjerena kako na povećanje broja korisnika, tako i na povećanje aktivnosti korisnika. Banka je u 2022. godini održala rast broja korisnika online kanala, prije svega mobilnog bankarstva. Ovakav pristup je uticao na rast ukupnog broja korisnika mobilnog bankarstva za 10%, te on sad iznosi 22,5 hiljade klijenata. Brojne funkcionalnosti, kao što su upravljanje limitima, kupoprodaja valuta između

sopstvenih transakcionalih i štednih deviznih računa, podizanje novca na bankomatu bez kartice, brza aktivacija korisnika i jednostavno korišćenje aplikacija online servisa su naše komparativne prednosti u odnosu na konkurenciju.

Unapredjivana je mreža samouslužnih zona u poslovnoj mreži Banke kroz koje se klijentima potpuno automatizovano omogućava izdavanje različitih vrsta potvrda i izvoda, plaćanje računa skeniranjem ili ispunjavanjem uplatnice na ekranu itd. Putem mreže samouslužnih zona klijentima je omogućen pristup svakodnevnim uslugama tokom 24 časa u danu.

Pored ovoga, Banka je krajem 2022. godine u samouslužne zone uvela novu uslugu - automatsku mjenjačnicu. Zahvaljujući implementaciji automatske mjenjačnice u samouslužnoj zoni upotpunili smo usluge vezane za gotov novac koje pružamo našim klijentima. Time smo zaokružili paletu usluga koje pružamo klijentima kada uđu u 24 satnu zonu na način da osim što mogu podići i položiti novac, sada mogu da uz automatsku mjenjačnicu ove usluge kombinujem uz druge valute. Pored prodaje 8 najatraktivnijih i najčešćih valuta u regiji (EUR, RSD, USD, CHF, GBP, SEK, AUD, CAD) naši klijenti takođe mogu da kupe jednu od valuta koje nudimo na našoj automatskoj mjenjačnici. U ovom trenutku to su srpski dinari i evro, ali u planu je i proširenje ponude na još nekoliko valuta.

Tokom protekle godine Banka je kontinuirano radila na modernizaciji i proširenju prihvatne mreže, te je aktivno radila na unapređenju mreže POS terminala i bankomata. Širenje mreže bankomata i POS terminala, kao i novih funkcionalnosti na bankomatima, učinilo je usluge Banke pristupačnijim za klijente.

Prateći rastući trend online kupovine u zemlji, zabilježen je i rast korištenja eCommerce usluge klijentima pravnim licima. Putem ove usluge omogućen je prihvatanje Mastercard i VISA platnih kartica i naplata novčanih sredstava sa istih, prilikom kupovine proizvoda ili plaćanja usluga na internet prodavnici.

Sa ciljem ublažavanja negativnih posljedica uzrokovanih rastom kamatnih stopa, Banka je ponudila klijentima refinansiranje postojećih kredita sa promjenljivom kamatnom stopom sa kreditom sa fiksnom kamatnom stopom.

Banka je nastavila sa unapređenjem kvaliteta proizvoda i usluga namijenjenih fizičkim licima te usklađivanje ovih proizvoda sa regulativom. Pored koncepta paketa računa za fizička lica, putem kojih se nude razne pogodnosti i usluge, klijentima je ponuđen i osnovni račun koji je kreiran u skladu sa zakonskom regulativom koji je dostupan za klijente koji imaju otvoreni samo jedan platni račun. Specifičnost osnovnog računa se ogleda u mogućnosti korištenja određenih usluga banke koje su obuhvaćene mjesecnom naknadom vođenja (mjesecna naknada za ovaj račun obuhvata besplatno izvršavanje 7 platnih transakcija u pojedinačnim iznosima do 100 KM, korištenje servisa elektronskog/mobilnog bankarstva, uplate i isplate po računu, korištenje debitne kartice).

Unapređenje kvaliteta postojećih proizvoda i optimizacija procesa planirana je i u narednom periodu. Na taj način planiramo ojačati svoju tržišnu poziciju, te efikasnije usluživati postojeće i nove klijente.

Poslovanje sa malim i srednjim preduzećima

U odnosu na poslovni model u prethodnim godinama, u toku 2022. godine Banka je značajno intenzivirala kreditno poslovanje sa mikropreduzećima i

preduzetnicima. Rezultat navedenog je rast kreditnog portfolija za 4,3 miliona KM u odnosu na 2021. godinu i pored činjenice da je u periodu krize i smanjenja kreditne aktivnosti Banke, portfolio ovog segmenta imao pad od 4,7 miliona KM.

Banka je u okviru aktivnosti digitalizacije poslovanja instalirala mrežu samouslužnih uređaja za polog gotovine (pazara), čime je omogućila brže, jednostavnije, dostupnije i jeftinije polaganje gotovine na transakcione račune. Ovo je izuzetno pozitivno prihvaćeno od strane klijenata, a što mjereno brojkama daje učešće broja pologa gotovine putem navedenih uređaja u odnosu na ukupan broj pologa gotovine od 83%, što znači da se četiri od pet pologa malih i srednjih preduzeća vrše putem samouslužnog uređaja.

Pored intenziviranja saradnje i održavanja kvalitetnih odnosa sa postojećim klijentima, cilj je takođe bio da se

uspstavi saradnja sa što više novih klijenata, nudeći im kvalitetna rješenja za njihove finansijske potrebe. Banka se vodila politikom da je samo kvalitetnim proizvodima i uslugama moguće imati dugoročno zadovoljne klijente, biti najbolja podrška i garant uspjeha poslovnih partnera.

Broj korisnika usluga elektronskog bankarstva rastao je za 8%, te je sada preko 3.600 aktivnih korisnika elektronskog bankarstva, što je 68% od ukupnog broja aktivnih računa. Učešće broja transakcija obavljenih putem digitalnih kanala iznosi 72%.

Poslovanje sa velikim komitentima

Fokus poslovnih aktivnosti Sektora poslovanja sa velikim komitentima je tokom prva tri kvartala 2022. godine bio usmjeren na jačanju likvidnosti Banke i prikupljanju depozita što je dalo rezultat u vidu rasta depozita klijenata za 101 milion KM. Nakon uspješnih aktivnosti na obezbjedenju likvidnosti, u posljednjem

kvartalu fokus aktivnosti je pomjerен na kreditno poslovanje kada je zabilježen rast portfolija od preko 30 miliona KM. Volumen kredita na kraju 2022. godine iznosi 176,9 miliona KM i manji je u odnosu na kraj 2021. godine za 11,4 miliona KM a koji obuhvata i smanjenje portfolija nekvalitetnih kredita za 3,7 miliona KM. Banka je kontinuirano radila na poboljšanju kvaliteta i efikasnosti usluga koje pruža klijentima.

Broj pravnih lica sa kojima je Sektor poslovanja sa velikim komitentima u aktivnom poslovnom odnosu, u 2022. godini zadržan je na nivou iz prethodne godine i iznosi skoro 1.100 klijenata.

Kada je pitanju dokumentarno poslovanje, Banka je bila uspješna, tako da je ukupan volumen izdatih garancija blago smanjen u odnosu na nivo prethodne godine i iznosi 74 miliona KM.

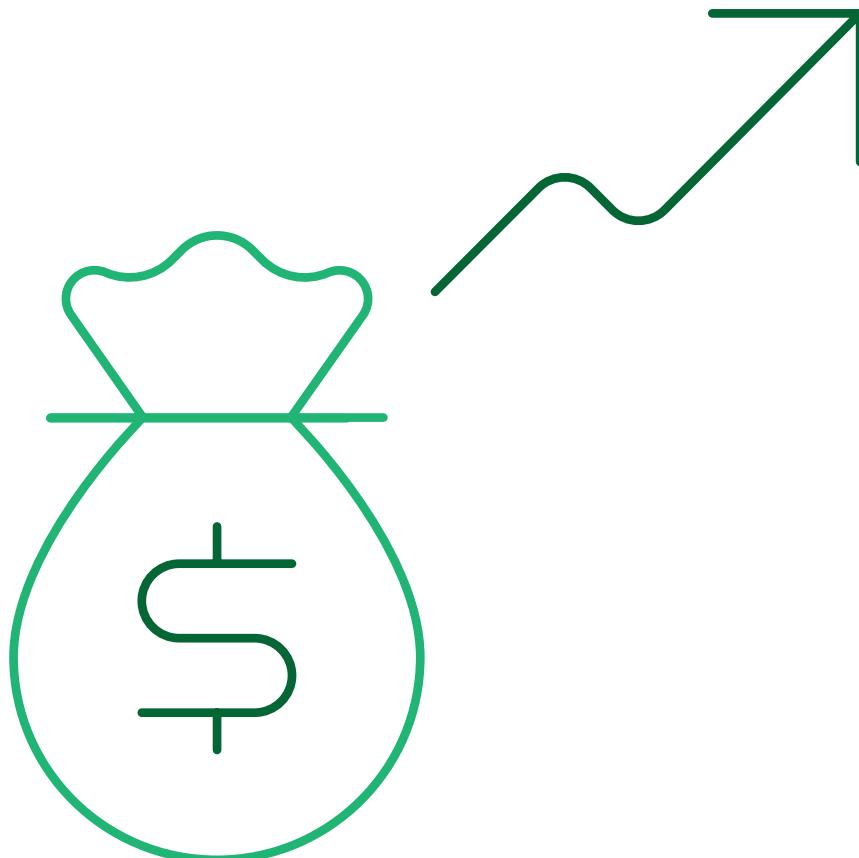
Proces digitalizacije poslovanja uticao je i na način pružanja usluga velikim komitentima. Značajno je povećanje broja transakcija pologa na uređajima za polog gotovine, čije učešće u 2022. godini iznosi 86% ukupnog broja transakcija pologa gotovine. Takođe, zabilježen je rast u korišćenju aplikacije elektronskog bankarstva putem koje se sada obavlja 74% svih transakcija bezgotovinskog plaćanja.

Krediti (bruto)

Krediti komitentima	2020	2021	2022
Krediti stanovništvu	416.1	447.3	423.9
Krediti malim i srednjim preduzećima	50.0	45.4	49.7
Krediti velikim komitentima	211.7	188.3	176.9
Ukupno	677.8	681.0	650.5

Depoziti

Depoziti komitentima	2020	2021	2022
Depoziti stanovništva	478.5	523.5	345.0
Depoziti malih i srednjih preduzeća	80.3	96.4	86.9
Depoziti velikih komitenata	180.9	244.7	380.5
Ukupno	739.7	864.6	812.4

Finansijska tržišta

Tokom 2022. godine Banka se suočila sa nizom izazova u poslovanju, uzrokovanih prvenstveno situacijom u Ukrajini koja je uticala na dalji razvoj poslovnih aktivnosti Banke, promjenu vlasnika, kao i na dinamična kretanja na globalnom nivou. Nakon višegodišnjeg održavanja kamatnih stopa u negativnim zonama kojima su monetarne vlasti vodećih zemalja svijeta nastojale ublažiti nepovoljna makroekonomска kretanja i podstaći privrednu aktivnost, kretanja zabilježena u 2022. godini nose suprotan predznak.

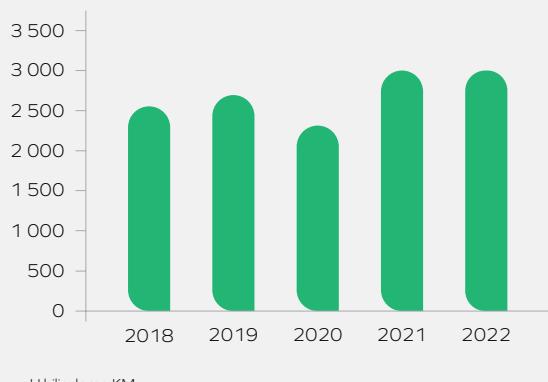
Već prvi kvartal, a posebno druga polovina godine, donosi dramatičan obrt na polju tržišnih kamatnih stopa, pri čemu je FED povećao referentnu kamatnu stopu za 4,25%, a ECB nešto blažim tempom za 2,5%, okončavajući eru "jeftinog novca" sa negativnim, odnosno niskim prinosom na viškove likvidnosti. Takvi uslovi su Odjeljenju finansijskih tržišta omogućili realizaciju dodanih prihoda pri plasiraju viškova likvidnih sredstava na tržište novca, te u saradnji sa Odjeljenjem upravljanja aktivom i pasivom značajnije učešće na tržištu kapitala i investiranje u hartije od vrijednosti emitovane na domaćem tržištu.

U poslovanju sa finansijskim instrumentima na deviznom tržištu ostvaren je prihod u nivou rezultata prethodne godine, što predstavlja izuzetan uspjeh imajući u vidu turbulentan period kroz koji je Banka prolazila tokom godine, posebno u segmentu poslovanja sa inostranstvom, gdje su se posljedice pripadanja prethodnoj bankarskoj grupaciji i uticaj sankcija osjetili u velikoj mjeri.

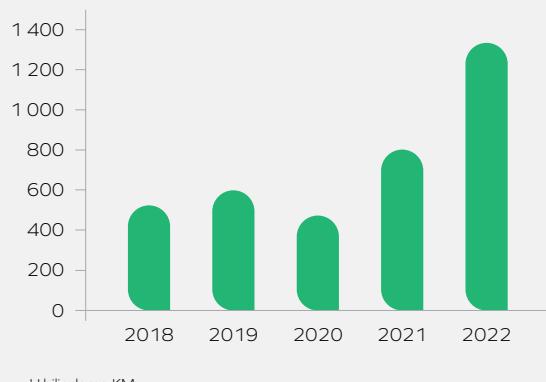
Pad prihoda u poslovanju sa klijentima kojima je omogućen direktni pristup finansijskom tržištu, kompenzovan je rastom prihoda ostvarenih u poslovanju sa ovlašćenim mjenjačnicama. Povećanjem baze klijenata primjenjujući oprezne risk kriterije prilikom akvizicije, te unapređenjem usluga i praćenjem potreba postojećih klijenata ostvaren je rast prihoda veći za 1,7 puta u odnosu na prethodnu, odnosno za 3 puta veći u odnosu na pandemijsku 2020. godinu.

Poslovna 2022. godina biće zabilježena kao period brojnih izazova, u kojem je do izražaja došla organizaciona spremnost i zalaganje zaposlenih u prevazilaženju prepreka u poslovanju uzrokovanih situacijom na geopolitičkom planu, što su naši klijenti i poslovni partneri prepoznali i vrednovali.

Prihod od mjenjačkih poslova u periodu 2018 - 2022

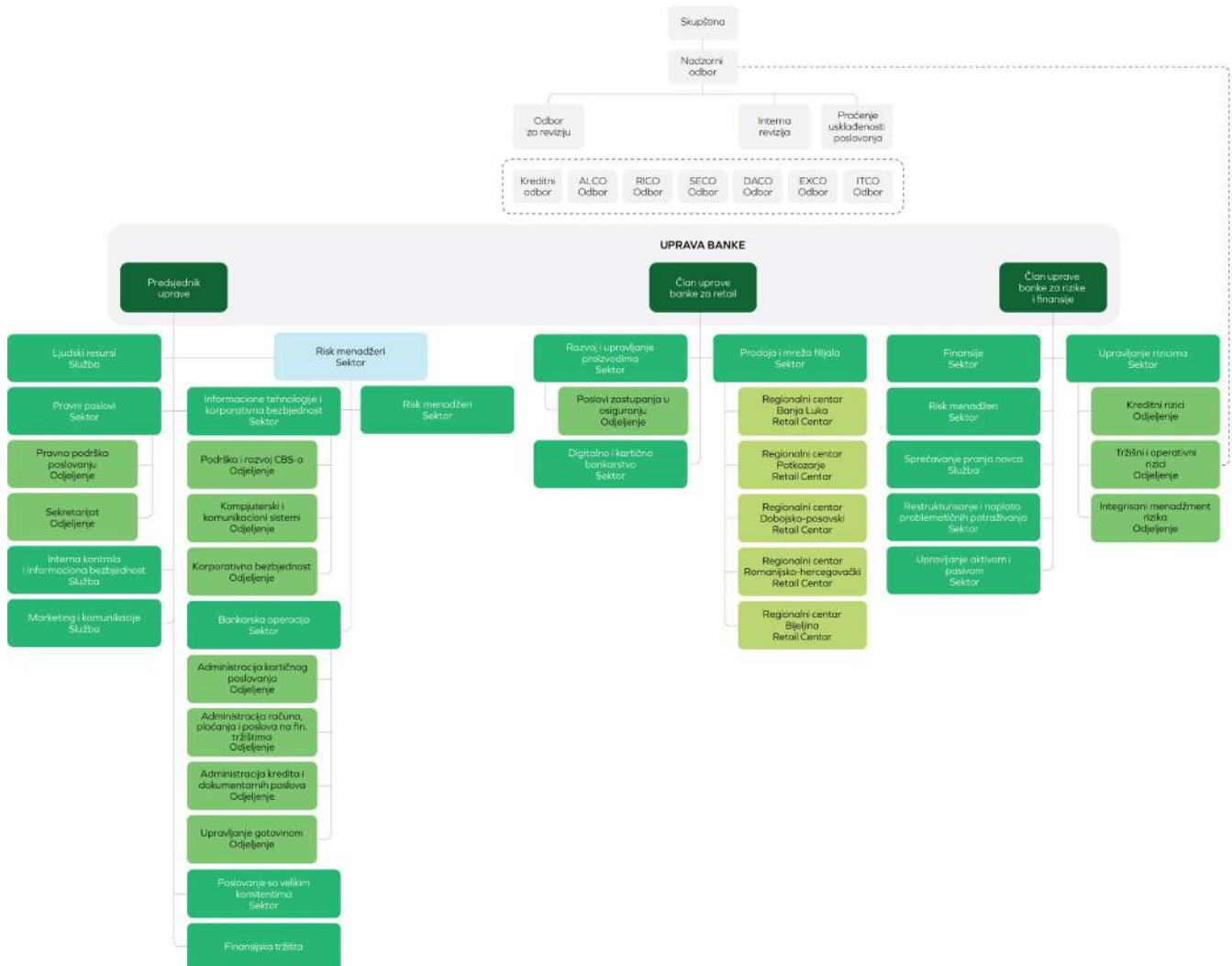

Prihod od ovlašćenih mjenjača u periodu 2018 - 2022

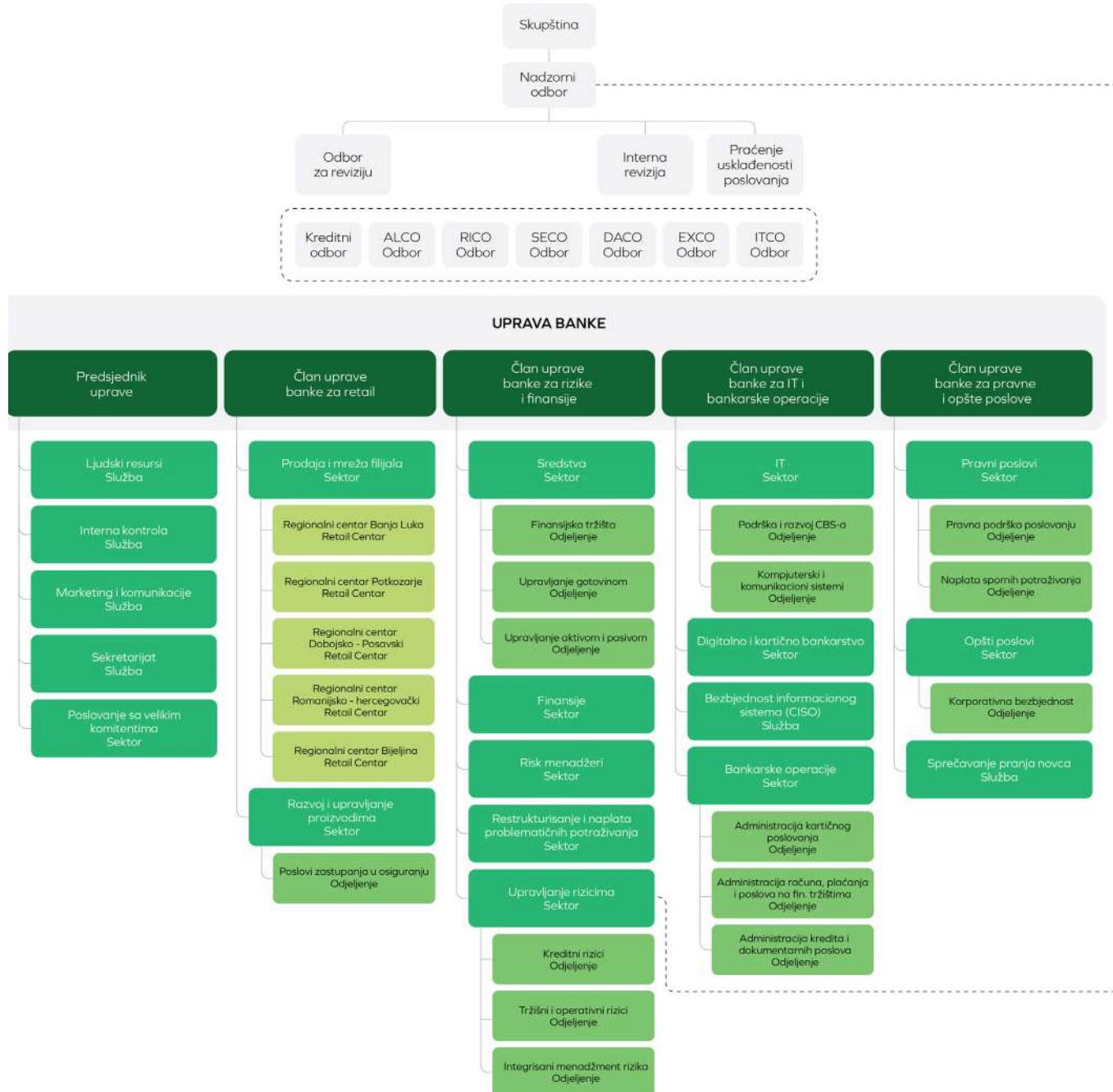

Upravljanje rizicima

Okvir za upravljanje rizicima

Početkom 2023. godine u Banci su se desile kadrovske izmjene koje su stupile na snagu u unutrašnjoj organizaciji Banke, te od ove godine važi sljedeća organizaciona šema

U Banci je uspostavljen okvir za upravljanje rizicima, prilagođen njenom poslovnom modelu i zasnovan na jasno definisanoj strategiji rizika koja je usklađena sa poslovnom strategijom.

Strategija rizika uspostavlja opšta načela za kontinuirano upravljanje svim rizicima koji se pojavljuju u okviru poslovanja Banke, definiše ključne principe kojima se obezbjeđuje adekvatnost kapitala i likvidnosti, a sprovodi se putem jasno definisane organizacione strukture upravljanja rizicima.

Na slici iznad prikazan je dio organizacione šeme Banke iz kojeg je vidljiva uspostavljena organizaciona struktura upravljanja rizicima.

Nadzorni odbor Banke odgovoran je za uspostavljanje i nadzor nad sistemom upravljanja rizicima u Banci. Utvrđuje strategije i politike za upravljanje rizicima i putem uspostavljenog sistema izvještavanja vrši redovan nadzor i kontrolu. Predlaže Skupštini Banke usvajanje plana poslovanja, poslovne politike i strategije Banke koji su u potpunosti usklađeni sa strategijama i politikama za upravljanje rizicima.

Uprava Banke sprovodi strategije i politike za upravljanje rizicima usvajanjem metodologija i procedura za upravljanje rizicima, vrši njihov periodični pregled i, po potrebi, predlaže izmjene.

Sprovođenje strategija i politika za upravljanje rizicima Uprava Banke vrši kroz rad odbora i organizacionih jedinica koje su u nadležnosti člana Uprave Banke zaduženog za rizike i finansije:

- Kreditni odbor**

Zadužen je za razmatranje i donošenje odluka o kreditnim zahtjevima u okviru svojih nadležnosti ili davanje preporuka o zahtjevima koji se razmatraju na višem nivou nadležnosti (Nadzorni odbor).

- Odbor za problematičnu aktivan (DACO)**

Nadležan je za donošenje odluka o restrukturiranju ili strategijama naplate kreditnih plasmana klijenata koji su klasifikovani u kategoriju potencijalno problematičnih ili problematičnih klijenata.

- Odbor za upravljanje rizicima (RICO)**

Nadležan je za upravljanje svim rizicima kojima je Banka

izložena. U okviru redovnih mjesecnih sjednica, kroz detaljne preglede o vrstama, visini i trendu kretanja rizika, analizira sve rizike kojima je Banka izložena i donosi prijedloge za ublažavanje identifikovanih rizika i za potencijalno unapređenje sistema upravljanja rizicima.

- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)**

Nadležan je za upravljanje aktivom i pasivom, odnosno upravljanje rizikom likvidnosti, tržišnim rizicima i upravljanje adekvatnošću i strukturu kapitala. U okviru redovnih mjesecnih sjednica, na osnovu analize izvještaja, donosi prijedloge za ublažavanje identifikovanih rizika likvidnosti i za potencijalno unapređenje upravljanja aktivom i pasivom.

- Sektor risk menadžera**

Nadležan je za procjenu kreditnog rizika pri preuzimanju novih ili izmjeni uslova odobravanja postojećih izloženosti, kao i za monitoring postojećih plasmana. Nadležan je i za odlučivanje o odobravanju kreditnih izloženosti u skladu sa propisanim ovlašćenjima.

- Sektor upravljanja rizicima**

Pored doljeno navedenih nadležnosti definisanih za pojedinačna odjeljenja Sektora upravljanja rizicima, u okviru ovog sektora obavljaju se i aktivnosti kontrolne funkcije upravljanja rizicima, koja je uspostavljena od strane Nadzornog odbora Banke u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

- Odjeljenje kreditnih rizika**

Odjeljenje kreditnih rizika nadležno je za pružanje metodoloških osnova za proces kreditiranja (definisanje procesa, pravila kreditiranja, kriterijuma za procjenu kreditne sposobnosti i sl.), monitoringa rizičnosti izloženosti i uspostavljanja sistema ranog upozorenja na povećanje kreditnog rizika. Nadležno je i za obračun očekivanih kreditnih gubitaka, analizu kvaliteta kreditnog portfolija, za provođenje testiranja otpornosti na stres za kreditne rizike, upravljanje kolateralima i koncentracijom kreditnog rizika.

- Odjeljenje tržišnih i operativnih rizika**

Odjeljenje tržišnih i operativnih rizika nadležno je za provođenje aktivnosti identifikovanja, procjene,

mjerenja, praćenja i dokumentovanja tržišnih i operativnih rizika. Nadležno je i za proces koordinacije, izrade i ažuriranja interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP), za provođenje testiranja otpornosti na stres za tržišni, kamatni, operativni, kao i rizik likvidnosti, za upravljanje sistemom internih kontrola na nivou Banke i koordinisanje procesa upravljanja rizikom eksternalizacije.

- **Odjeljenje integrisanog menadžmenta rizika (IRM)**

Odjeljenje integrisanog menadžmenta rizika (IRM) nadležno je za koordinaciju definisanja i provođenja strategije rizika i kapitala, organizaciju procesa identifikacije i procjene značajnosti rizika, te za monitoring ključnih pokazatelja upravljanja rizicima. Nadležno je i za proces koordinacije, izrade i ažuriranja interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP), plana oporavka i testiranja otpornosti na stres, kao i za interno i eksterno izvještavanje iz područja upravljanja rizicima.

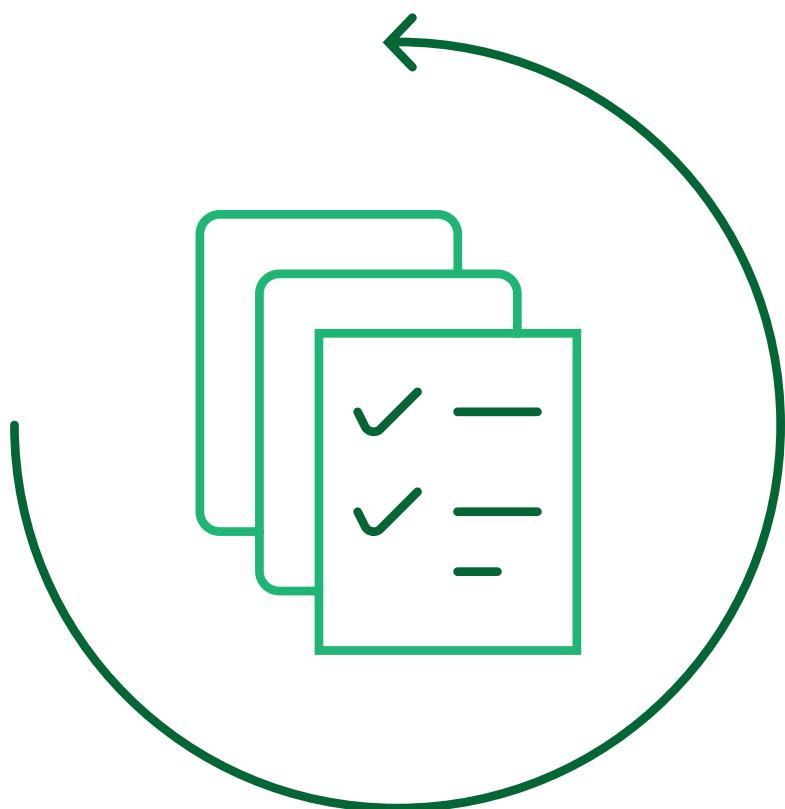
U domenu nadležnosti odjeljenja je i učešće u razvoju, implementaciji i validaciji modela procjene očekivanih kreditnih gubitaka i modela parametara kreditnog rizika.

- **Sektor restrukturisanja i naplate problematičnih potraživanja**

Sektor restrukturisanja i naplate problematičnih potraživanja nadležan je za restrukturisanje i naplatu problematičnih i potencijalno problematičnih potraživanja. Nadležanje i za uspostavljanje standarda za ranu i kasnu naplatu kreditnih potraživanja Banke, izradu prijedloga i praćenje ostvarenja strategije upravljanja potraživanjima u statusu neizmirenja obaveza (NPL).

- **Sektor sredstava**

Sektor sredstava putem Odjeljenja za upravljanje aktivom i pasivom (ALM) i Odjeljenja finansijskih tržišta nadležan je za upravljanje rizikom likvidnosti, upravljanje izvorima finansiranja, te upravljanje kapitalom sa ciljem optimizacije dobiti u odnosu na rizik koji je Banka preuzela.

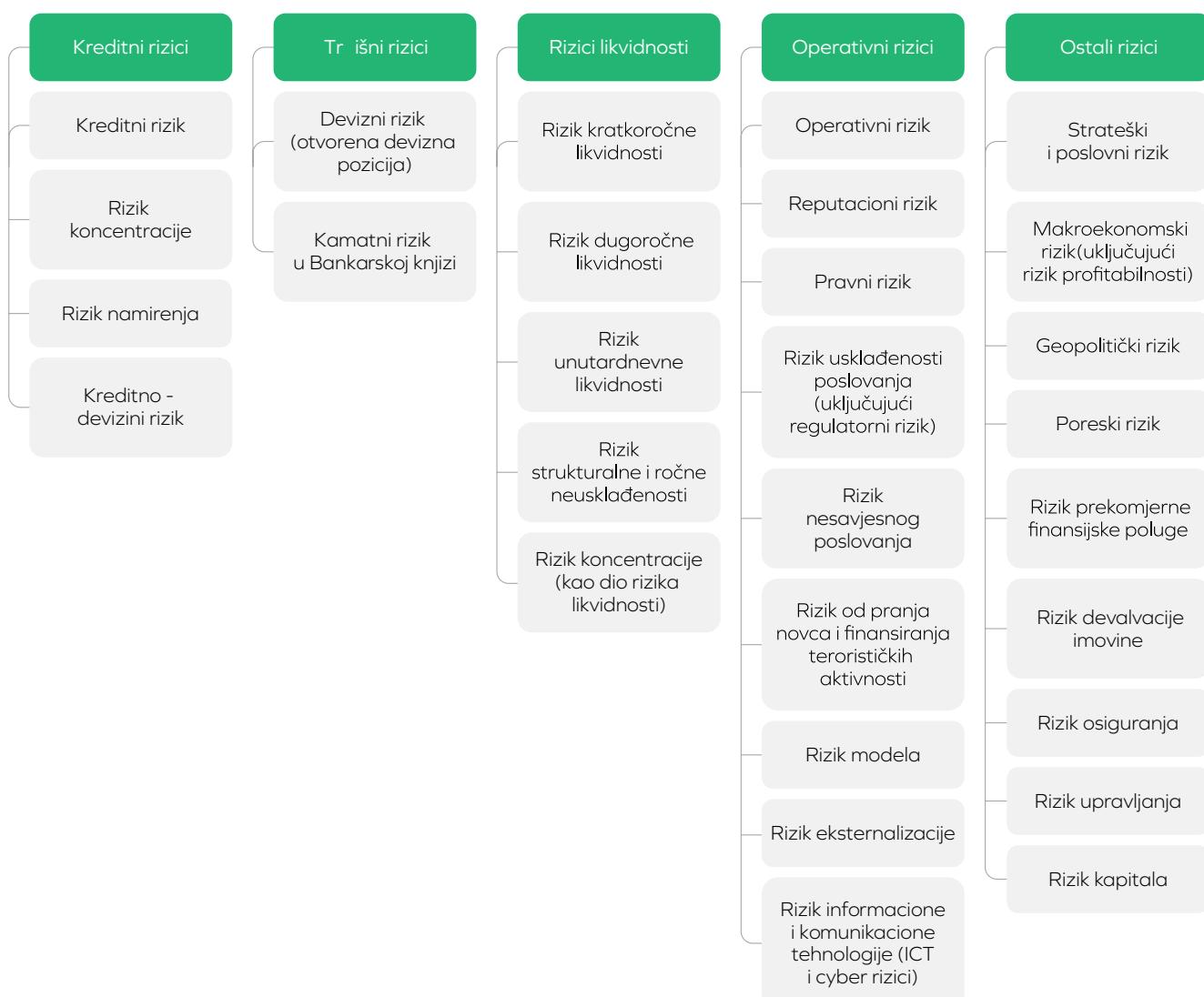
Vrste rizika kojima je Banka izložena

Najmanje jednom godišnje, ili češće kad god je to neophodno, vrši se identifikacija i procjena značajnosti rizika, koja obuhvata definisanje svih rizika kojima je Banka izložena, ili bi mogla biti u svom poslovanju, i procjenu nivoa izloženosti pojedinim rizicima. Na osnovu nivoa izloženosti pojedinom riziku određuje se njegova značajnost, a sve u svrhu procjene internih kapitalnih zahtjeva potrebnih za pokriće značajnih rizika. Izračun iznosa kapitala potrebnog za pokriće pojedinih rizika sprovodi se kroz proces interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP), koji je uspostavljen u skladu sa regulatornim pravilima i kao obavezan element uključuje i redovno provođenje testiranja otpornosti na stres. Testiranje otpornosti na

stres jedan je od najznačajnijih elemenata upravljanja rizicima i osnov za donošenje strateških odluka Banke. Na ovaj način mjeri se uticaj određenih negativnih makroekonomskih scenarija na pozicije aktive i pasive Banke, čime se ispituje da li Banka ima dovoljno kapitala i/ili likvidnih sredstava da podnese značajno otežane okolnosti u poslovanju.

Banka je u svom poslovanju izložena velikom broju rizika, a na slici ispod prikazana je lista svih rizika koji su procijenjeni kao značajni.

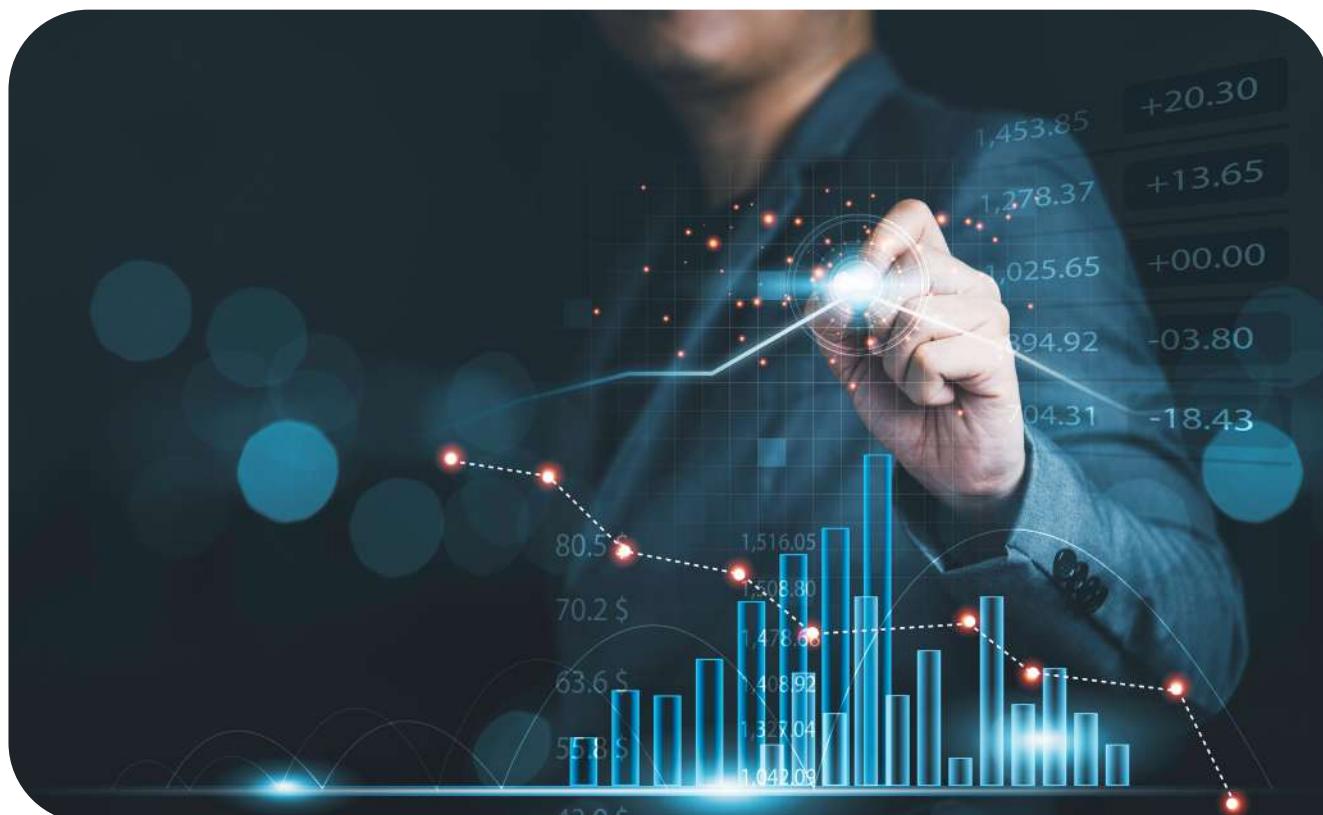
U okviru njih detaljnije ćemo se osvrnuti na vrstu i način upravljanja najzastupljenijim rizicima sa kojima se Banka susreće u okviru svakodnevnog posovanja: kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik.

Kreditni rizik

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku koji predstavlja značajan rizik u bankarskom poslovanju. Adekvatno i uspješno upravljanje kreditnim rizikom predstavlja aktivnosti planiranja i održavanja prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i naknade za preuzeti rizik, te aktivnosti kontrole i smanjenja na

najmanju moguću mjeru svih oblika rizika u vezi sa kvalitetom i koncentracijom portfolija, efikasnošću naplate, odnosno uspostavljenih instrumenata obezbeđenja naplate, itd. Mjerenje kreditnog rizika obuhvata redovno praćenje određenih kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja. Kreditni rizik koji je Banka preuzela uslovjen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom blagovremenošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja potraživanja.

Identifikovanje kreditnog rizika je osnovni korak u upravljanju kreditnim rizikom koji Banka sprovodi sa ciljem da se isti održava na optimalnom nivou. Identifikacija kreditnog rizika vrši se u fazi uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom i u toku trajanja plasmana.

Upravljanje kreditnim rizicima obezbjeduje se kroz:

- kreiranje i razvoj programa i politika za identifikaciju i upravljanje kreditnim rizikom, procedura za odobravanje plasmana, kontrolu

plasmana i adekvatno izvještavanje;

- ograničavanje koncentracije kreditnog rizika (ispitivanje, mjerenje i kontrolisanje koncentracije rizika);
- sveobuhvatnu i kvalitetnu ocjenu kreditnih zahtjeva uz procjenu nivoa kreditnog rizika koji sa sobom nosi svaki zahtjev i određivanje zahtijevanog kvaliteta kolaterala (adekvatnih sredstava obezbeđenja po plasmanima);
- implementaciju procesa monitoringa klijenata (pravovremena identifikacija potencijalno

rizičnih klijenata – pojedinačno i po različitim segmentima portfolija), kako bi se upravljalo održavanjem razumne strukture i kvaliteta aktive, odnosno kreditnog portfolija Banke sa stanovišta prihvatljivog nivoa kreditnog rizika za Banku;

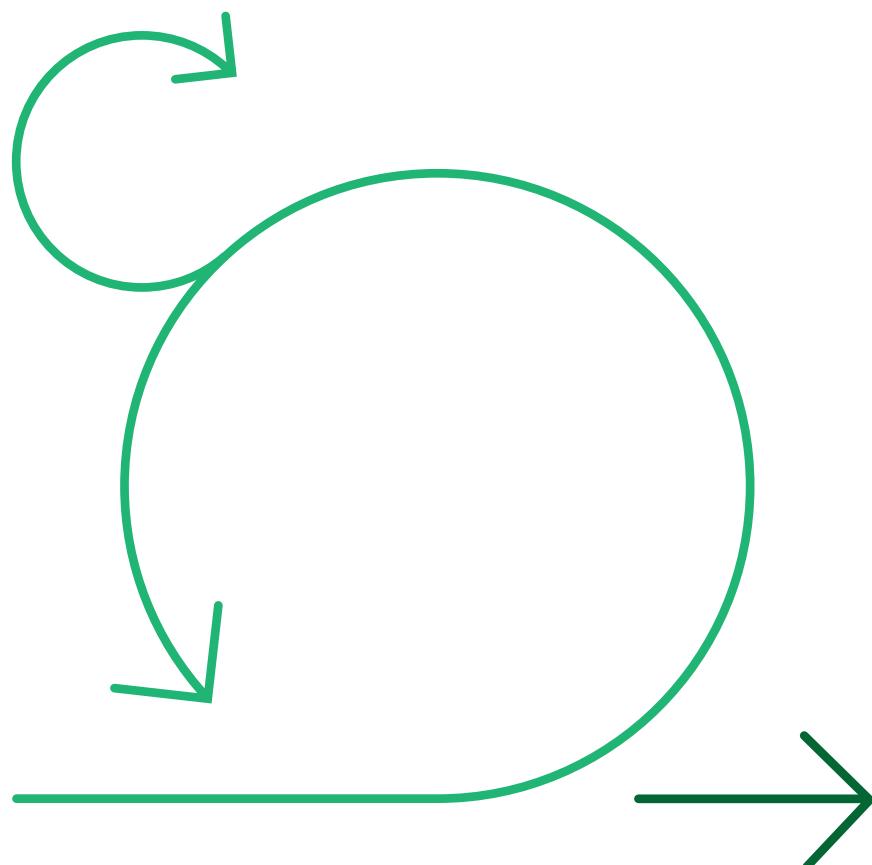
- upravljanje povećanim rizicima, kroz pronalaženje pravovremenih i adekvatnih rješenja, tj. predlaganjem i razvijanjem strategija, s ciljem očuvanja kvaliteta kreditnog portfolija i svodenja kreditnih gubitaka Banke na

najmanju moguću mjeru;

- praćenje i kontrolu strukture i kvaliteta aktive, te formiranje adekvatnih rezervi za nenaplatne stavke;
- stalni program obuke kreditnih službenika za unapređenje njihove stručnosti na polju upravljanja kreditnim rizicima.

Učešće nekvalitetne aktive u ukupnoj kreditnoj aktivi na dan 31. 12. 2022. godine iznosilo je 2,6%, što predstavlja smanjenje za oko 0,7 % u odnosu na prethodnu godinu.

Izloženost u 000 KM	Veliki komitenti	Mala i srednja preduzeća	Stanovništvo	Ukupno
Dobra aktiva	171.115	47.728	414.709	633.552
Nekvalitetna aktiva	5.796	1.933	9.209	16.938
Ukupno	176.911	49.661	423.918	650.490

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik negativnog uticaja na dobit ili kapital Banke koji proizlazi iz njene nemogućnosti da uslijed nedostatka likvidnih rezervi izmiri svoje obaveze u potpunosti i u roku dospijeća, a bez izlaganja neprihvatljivim gubicima. Stim u vezi, rizik likvidnosti obuhvata rizik likvidnosti izvora finansiranja, koji proizlazi iz mogućnosti da banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja i rizik tržišne likvidnosti, koji proizlazi iz mogućnosti da banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva uslijed poremećaja na tržištu.

Banka identificira, mjeri i upravlja rizikom likvidnosti primjenom različitih alata, izvještaja i pokazatelja koji odgovornim licima pružaju informacije za

pravovremeno i adekvatno donošenje odluka u pogledu održavanja kratkoročne i dugoročne likvidnosti Banke.

Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti u Banci razmatraju i donose Nadzorni odbor, Uprava Banke, Komisija za praćenje likvidnosti (LICO) i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), a za njihovo provođenje zadužen je Sektor sredstava, odnosno Odjeljenje upravljanja aktivom i pasivom, koje je odgovorno za strateško upravljanje likvidnošću, i Odjeljenje finansijskih tržišta, odgovorno za operativno, tj. dnevno upravljanje likvidnošću. Upravljanje i praćenje likvidnosti, uključujući i unutardnevnu likvidnost, definisano je odgovarajućom strategijom, politikama i procedurama koje odobravaju Nadzorni odbor i Uprava Banke, a koji su u saglasnosti sa standardima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Sa ciljem održavanja optimalnog nivoa

likvidnosti potrebnog za neometano poslovanje Banke, vrši se procjena očekivanih novčanih tokova, odnosno analiza ročne usklađenosti sredstava i obaveza, te procjena adekvatnosti iznosa i strukture rezervi likvidnosti i izvora finansiranja Banke.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti Banke osigurava održavanje adekvatnog nivoa i strukture rezervi likvidnosti u obliku visokokvalitetne i neopterećene imovine, čime se obezbjeđuje blagovremeno izvršavanje svih obaveza i kontinuitet poslovanja. Nakon dužeg vremena poslovanja u uslovima izuzetno visoke likvidnosti, krajem februara i početkom marta 2022. godine Banka se suočila sa značajnim odlivom depozita klijenata, kao rezultat geopolitičkih dešavanja. Banka je ovu kriznu situaciju dočekala dobro kapitalizovana, sa odličnim kvalitetom aktive i sa visokim rezervama likvidnosti. Nakon promjene vlasničke strukture i uz podršku novog vlasnika Nove banke a.d. Banja Luka, poslovanje Banke je stabilizovano, likvidnost je značajno poboljšana do kraja 2022. godine i ostvarene vrijednosti pokazatelja likvidnosti duži period u kontinuitetu su znatno iznad minimalno propisanih zahtjeva. Uprkos kriznoj situaciji, Banka je 2022. godinu završila sa adekvatnim iznosom i strukturu rezervi likvidnosti, uz stabilne izvore finansiranja, gdje depoziti klijenata (posebno fizičkih lica) čine najveći dio izvora finansiranja. I u narednom periodu Banka će posebnu pažnju posvetiti prikupljanju depozita klijenata sa posebnim akcentom na depozite fizičkih lica, vodeći računa o njihovoj koncentraciji i ugovorenoj ročnosti, te na taj način održavati stabilnu i kvalitetnu bazu izvora finansiranja.

Likvidna sredstva Banke sa krajem 2022. godine iznosila su 315,5 miliona KM, što predstavlja 30,2% ukupne aktive, a pokazatelji likvidnosti Banke bili su iznad regulatornih i interna postavljenih limita. Banka je u procesu upravljanja rizikom likvidnosti opredijeljena za konzervativniji pristup u odnosu na propisane minimalne zahtjeve, odnosno interni limiti za pokazatelje likvidnosti definišu se konzervativnije kako bi omogućili blagovremeno preduzimanje potrebnih mjera u cilju sprečavanja dostizanja regulatornih limita.

Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju rizikom likvidnosti propisani su minimalni kvalitativni i kvantitativni zahtjevi za upravljanje rizikom likvidnosti. Najznačajniji kvantitativni pokazatelj likvidnosti je koeficijent pokrića likvidnosti – LCR (Liquidity Coverage Ratio), koji pokazuje kratkoročnu otpornost banaka na rizik likvidnosti. LCR pokazatelj je sa krajem 2022. godine iznosio 193% i bio je znatno iznad propisanog minimuma od 100%, što pokazuje da Banka u slučaju stresnog scenarija za likvidnost ima više nego dovoljno likvidnih sredstava da pokrije neto odlive koji se mogu desiti u periodu od 30 dana.

Pored koeficijenta pokrića likvidnosti – LCR, Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju rizikom likvidnosti propisan je i zahtjev za održavanje koeficijenta neto stabilnih izvora finansiranja – NSFR. NSFR pokazatelj izračunat u skladu sa prethodno pomenutom Odlukom je sa krajem 2022. godine iznosio 161% i iznad je minimalnog zahtjeva od 100%, što znači da Banka sve dugoročne investicije i plasmane finansira iz dugoročnih ili stabilnih izvora.

Pokazatelj	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022
Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR)	206%	104%	116%	188%	193%
Koeficijent neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR)	166%	139%	143%	164%	161%
Odnos kredita i depozita	75%	95%	92%	76%	77%
Odnos likvidnih i ukupnih sredstava	34%	29%	27%	34%	30%

Rizik likvidnosti, kao jedan od najznačajnijih rizika u bankarstvu, obuhvaćen je redovnim testiranjem otpornosti na stres koji Banka provodi u skladu sa regulatornim zahtjevima i rezultate ovog testiranja koristi za potrebe postupka interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP).

Takođe, Banka je razvila plan za djelovanje u nepredviđenim slučajevima likvidnosti, kojim su jasno definisani svi potrebni koraci i mјere za uspješno prevazilaženje kriznih situacija u vezi sa likvidnošću.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog promjene cijena na tržištu. Ovi rizici mogu uticati na vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi.

Tržišni rizici koji su procijenjeni kao značajni u Banci su:

devizni rizik (otvorena devizna pozicija) i kamatni rizik u bankarskoj knjizi.

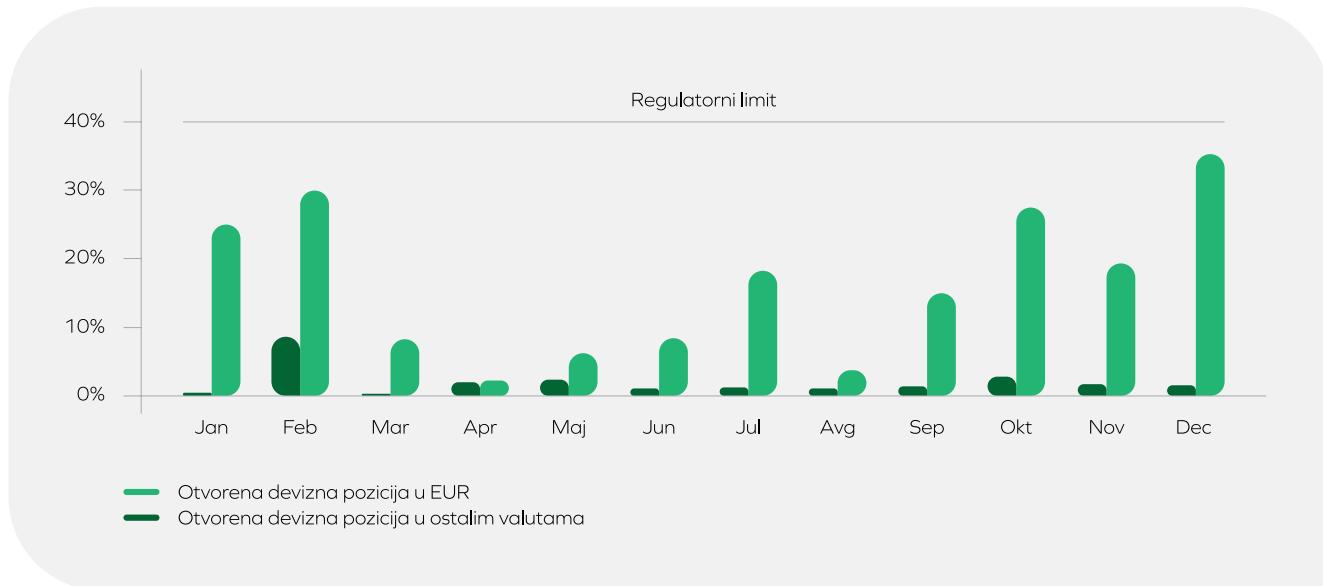
Tržišni rizik se prati na osnovu važećih zakonskih i podzakonskih akata Agencije za bankarstvo Republike Srpske, te u skladu s definisanim procedurama i limitima ATOS BANK a.d. Banja Luka i nadređene banke (Nova Banka a.d. Banja Luka).

Devizni rizik se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog promjene deviznog kursa i promjene cijena zlata. Otvorena devizna pozicija je osnovna mjeru deviznog rizika i predstavlja izloženost riziku (ili iznos rizika) koji Banka preuzima u nekoj stranoj valuti i koja će uticati na rezultat Banke u slučaju promjene deviznog kursa te valute. Izloženost deviznom riziku prati se dnevno, u skladu sa zakonskim i internim utvrđenim limitima za svaku pojedinačnu valutu i ukupnu otvorenu deviznu poziciju. Mjesečni izvještaji o otvorenoj deviznoj poziciji prezentuju se na sjednicama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Odbora za upravljanje rizicima.

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o minimalnim standardima za upravljanje deviznim

rizikom, Banka mora da održava ukupnu deviznu poziciju ili poziciju u EUR u iznosu ne većem od 40% od priznatog kapitala na kraju svakog radnog dana, odnosno 20% regulatornog kapitala za pojedinačnu deviznu poziciju koja nije EUR. Banka takođe ima interni definisani limiti za izloženost po valutama, što je dodatno ograničenje za otvorenu deviznu poziciju u valutama. Ukupna otvorena devizna pozicija je bila na visokom procentu iskoristenosti regulatornog kapitala u toku marta mjeseca 2022. godine, a kao posljedica geopolitičkih dešavanja i značajnijeg povlačenja depozita uslijed krize likvidnosti u kojoj se Banka našla. Ipak, zahvaljujući značajnim prilivima sredstava, pozicija je u nastavku 2022. godine bila stabilna. U nastavku su prikazane vrijednosti devizne pozicije u odnosu na regulatorni limit.

Najznačajniju otvorenu deviznu poziciju Banka ima u EUR valuti. S obzirom na to da je u BiH na snazi režim valutnog odbora sa fiksnim odnosom EUR i KM, Banka nije izložena promjeni deviznog kursa po osnovu otvorene pozicije u EUR valuti. Strategija Banke je da otvorene pozicije u ostalim valutama drži na minimumu.

Prema lokalnoj zakonskoj regulativi, Banka je u obavezi da obračuna kapitalni zahtjev za devizni rizik, ako zbir njene ukupne neto otvorene devizne pozicije i njene neto otvorene pozicije u zlatu, prelazi 2% njenog regulatornog kapitala. U skladu s tim, Banka je dužna da obračunava kapitalni zahtjev za devizni rizik, jer njena otvorena devizna pozicija u EUR valuti prelazi 2% priznatog kapitala. Devizni rizik je sastavni dio opšte strategije rizika Banke i vrši se redovna procjena njegovog značaja.

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa. Banka je izložena kamatnom riziku zbog ročne neusklađenosti dospijeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja (za

promjenljive kamatne stope) pozicija imovine, obaveza, te dugih i kratkih vanbilansnih pozicija u bankarskoj knjizi.

Osnovu za upravljanje kamatnim rizikom i proces izještavanja čini regulatorni izještaj o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi u odnosu na regulatorni (priznati) kapital uslijed primjene kamatnog šoka od 200 baznih poena, pri čemu:

- Pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuju se u vremenske zone prema preostalom roku dospijeća;
- Pozicije sa promjenljivom kamatnom stopom raspoređuju se u vremenske zone prema roku do sljedeće promjene kamatne stope;

Banka vrši mjerjenje kamatnog rizika u odnosu na regulatorni limit koji iznosi 20% regulatornog kapitala. Banka takođe ima internu uspostavljeni limit kroz izještaj o visini rizika koji je banka spremna da preuzme a koji je konzervativniji u odnosu na regulatorni limit. Tokom 2022. godine, Banka nije imala kršenje regulatornog limita, odnosno izloženost kamatnom riziku je bila znatno ispod regulatornog zahtjeva.

Izloženost kamatnom riziku u bankarskoj knjizi u odnosu na regulatorni kapital

Banka provodi stres testiranje kamatnog rizika u okviru godišnjeg stres testiranja otpornosti na stres za sve značajne rizike.

U okviru ICAAP procesa za 2022. godinu, Banka je vršila izdvajanje internih kapitalnih zahtjeva za kamatni rizik u bankarskoj knjizi.

Za izračunavanje internih kapitalnih zahtjeva Banka koristi pojednostavljen pristup zasnovan na pojednostavljenom obračunu procjene promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenom standardnog kamatnog šoka na pozicije bankarske knjige u skladu sa regulatornim zahtjevima.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i uslijed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.

Upravljanje operativnim rizicima definisano je politikama, procedurama i uputstvima koji se odnose na opšti okvir o upravljanju operativnim rizicima, internu evidenciju gubitaka, samoprocjenu operativnih rizika i kontrola, uspostavljanje sistema internih kontrola, itd. Banka kontinuirano unapređuje svijest o operativnim rizicima kod zaposlenih, kroz kontinuirane obuke i unapređenje procedura i sistema internih kontrola, te aktivno uključuje sve zaposlene u upravljanje operativnim rizicima.

S obzirom na to da širok spektar operativnih rizika može ležati u različitim poslovnim procesima, vlasnik rizika u poslovnoj liniji (rukovodilac) igra najvažniju ulogu u procesu upravljanja operativnim rizicima.

Po potrebi, određene aktivnosti se prenose na menadžere operativnog rizika poslovne linije (ukoliko isti nisu sami rukovodioci organizacionih jedinica). Menadžeri operativnog rizika poslovne linije djeluju kao kontakt osobe za zaposlene i rukovodiće u njihovim organizacionim jedinicama/dijelovima, osiguravajući kvalitet procesa praćenja upravljanja operativnim rizicima, obezbjeđujući da se operativnim rizicima optimalno upravlja.

Banka je definisala metodologiju tretiranja događaja operativnog rizika s posebnim naglaskom na prikupljanje podataka o gubicima. Za prikupljanje podataka o događajima Banka koristi bazu podataka/ registar događaja operativnog rizika. Svaki događaj operativnog rizika sa stvarnim ili potencijalnim gubitkom u određenom iznosu i u definisanom vremenskom roku, a kako je to propisano internim aktima, mora biti prijavljen i evidentiran u bazu za operativne rizike.

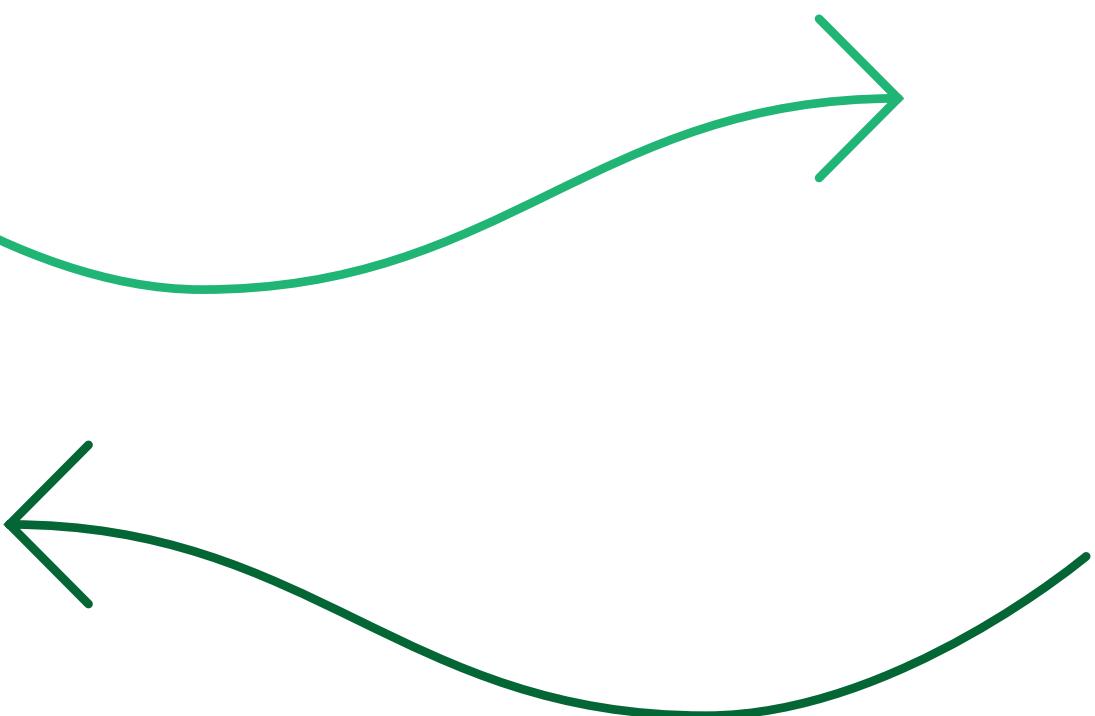
Odjeljenje tržišnih i operativnih rizika dostavlja redovne i ad-hoc izvještaje Upravi Banke, Odboru za upravljanje rizicima i Nadzornom odboru Banke.

Ostali značajni rizici

Kao dio sistema integriranog menadžmenta rizika Banke, najmanje jednom godišnje vrši se identifikacija i procjena značajnosti svih rizika, a kao njen rezultat identificiraju se značajni rizici. Pored upravljanja najzastupljenijim rizicima, koji su detaljnije objašnjeni u poglavljima iznad, Banka je kroz interne akte

definisala i uspostavila efikasan sistem upravljanja svim ostalim značajnim rizicima. Oni se, od strane relevantnih zaposlenih koji posjeduju odgovarajuća znanja iz pojedinih oblasti rizika i odbora nadležnih za upravljanje rizicima, razmatraju i ocjenjuju korišćenjem kvalitativnih i kvantitativnih procjena, na osnovu kojih se donose adekvatne mjere i određuju pravci djelovanja u cilju ublažavanja identifikovanih rizika.

Marketing i komunikacije

S obzirom na to da je 2022. godina za našu Banku bila specifična godina, aktivnosti Službe aktivnosti marketinga i komunikacija su bile intenzivnije u odnosu na sve godine do sada. Naime, Banka se kao članica Sberbank Grupacije na samom početku godine našla pred udarom sankcija, te se, između ostalog, suočila sa reputacionim rizikom, koji je u tom trenutku bio narušen. Negativne glasine o sankcijama izazvale su strah i paniku kod klijenata, te smo u samo par dana

bili suočeni sa kriznim PR-om, koji smo uz velike napore i zajedničkim snagama uspjeli da iskontrolišemo i prevaziđemo. Uz interne i eksterne kanale komunikacije (glavni mejl Banke, društvene mreže, saopštenja za medije, press konferencija), i sa unaprijed dogovorenom strateškom komunikacijom od strane Uprave Banke, uspjeli smo da smirimo javnost, klijente i zaposlene Banke, jer smo uskoro trebali da dobijemo novog vlasnika i da neometano nastavimo sa radom.

“
**Još veći.
Još bolji.
Još jači.**”

**VANREDNE
VIJESTI**

Sberbank a.d. Banja Luka

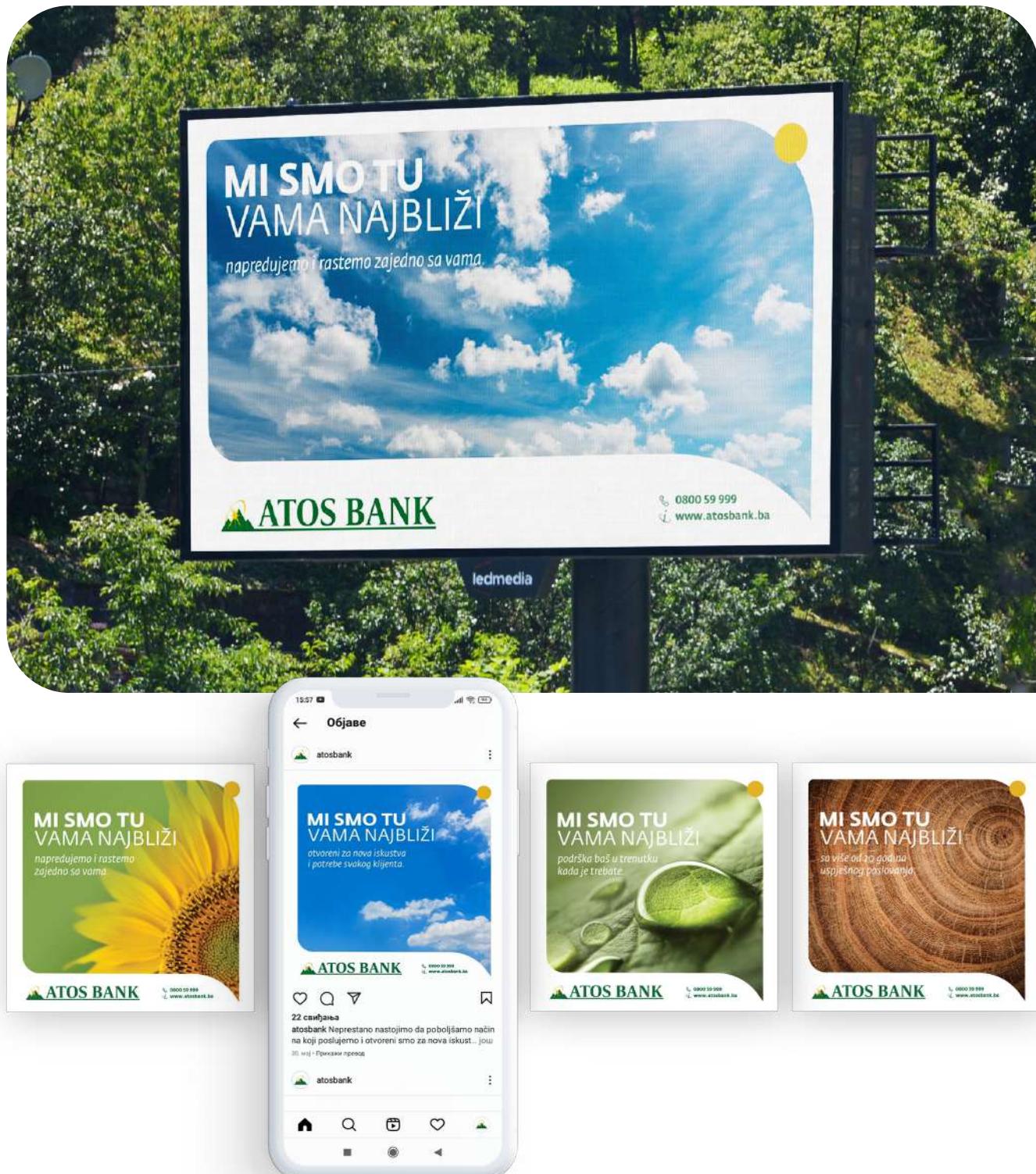
“
**Mi smo
tu!**”

“
**Još veći.
Još bolji.
Još jači.**”

Ubrzo nakon promjene vlasnika, te nastavka poslovanja, započeli smo proces ribrendinga (eksterijer i enterijer) svih naših poslovnica, kao i svih materijala, dokumenata, aplikacija i procedura. U vrlo kratkom roku završen je veći dio ovog procesa, te smo u junu započeli snažnu

medijsku kampanju predstavljanja novog imena i vizuelnog identiteta Banke. Pod sloganom "Mi smo tu Vama najbliži" kampanja je naišla na dobre reakcije građana i klijenata, i upravo ovom kampanjom smo pokazali da smo i dalje tu za naše klijente.

U julu mjesecu započeli smo kampanju depozita pod nazivom "HIT ŠTEDNJA", u kojoj smo nudili najatraktivnije kamatne stope na tržištu, na oročene

depozite. Kvalitetan media mix kao iz prethodne kampanje omogućio je izvanredne rezultate Sektora prodaje i mreže filijala.

Oktobar mjesec je obilježen kampanjom "KREDIT ZA SVE", te smo prisustvom u medijima, kao i kroz direktni pristup prema klijentima, obezbijedili plasmane. Sve

navedene promotivne kampanje nastojale su da, između ostalog, promovišu novi brand sa novom korporativnom kulturom, te da vrate povjerenje klijenata.

Interna komunikacija

Sa ciljem jačanja timskog duha, Banka je učestvovala na Bankarskim susretima, koji su održani u Banji Vrućici. Naše ekipe takmičile su se ove godine u odbojci,

fudbalu, kuglanju i tenisu. Ono što nam je najvažnije, pored osvojena četiri peharja, jeste da je naša ekipa još jednom pokazala jačinu timskog duha i dokazala da smo TIM koji se drži zajedno.

U mjesecu decembru održan je sastanak poslovne mreže ATOS BANK a.d. Banja Luka. Učesnici ovog sastanka su bili direktori sektora, regionalni direktori, rukovodioci filijala i segment lideri. Uprava ATOS Banke predstavila je rezultate poslovanja za 2022. godinu, te plan poslovanja za narednu godinu, a regionalni direktori i rukovodioci filijala predstavili su svoje prezentacije poslovanja za 2022. godinu, kao i prijedloge za unapređenje poslovanja za narednu.

Sredinom decembra održana je tradicionalna novogodišnja zabava Banke, te su tradicionalno

dodijeljena priznanja zaposlenima koji su slavili jubileje rada u Banci.

Nismo zaboravili ni naše najmlađe, te je u decembru u Gradskom pozorištu Jazavac u Banjaluci za naše mališane izvedena predstava „CRVENKAPINA BAJKA“, a nakon toga upriličeno i druženje sa Djeda Mrazom i uručenje paketića.

U toku 2022. godine objavljena su četiri interna newslettera, koja su obuhvatala sve aktivnosti koje su se tokom godine dešavale u Banci.

Društveno odgovorno poslovanje

U prošloj godini Banka je nastavila praksi društveno odgovornog poslovanja i pružanja podrške lokalnim zajednicama. Godinama unazad, Banka se trudi da, kroz angažmane na projektima društveno odgovornog poslovanja, pruži podršku lokalnim zajednicama.

U ovoj godini postali smo ponosni prijatelji Gradskog pozorišta Jazavac. Banka je ovom pozorištu dala punu podršku, zbog njihovog neprocjenjivog doprinosa razvoju kulture i pozorišne umjetnosti. Jedno od naših strateških opredjeljenja je podrška svemu onome što vrijedi i što je značajno. Smatramo da ulaganjem u kulturu njegujemo status društveno odgovorne finansijske institucije, te da samim tim pružamo podršku zajednici u kojoj poslujemo.

Obilježavajući Svjetski dan štednje, ATOS BANK a.d. Banja Luka je ove godine ugostila učenike četvrtog i petog razreda Osnovne škole „Nikola Tesla“, za koje je organizovan Dan otvorenih vrata u okviru kojeg su se kroz zanimljive priče upoznali sa radom i načinom funkcionisanja Banke. ATOS BANK a.d. Banja Luka

Svjetski dan štednje posvetila je najmlađim štedišama koji su naša budućnost i koji su se, uz druženje sa zaposlenima, zabavili i izrazili radost zbog činjenice da su imali priliku da se upoznaju sa radom Banke, a ovim povodom učenici su dobili i prigodne poklone.

Kao i svake godine na Svjetski dan štednje, Banka je poklonila vrijedne poklone bebama rođenim na teritoriji Republike Srpske na dan 31. oktobar – Svjetski dan štednje. U pitanju su pokloni u vidu štednih knjižica sa početnim novčanim ulogom od 100 KM na štednom računu, a porodiljama poklon u vidu uređaja koji će im zasigurno biti od koristi u prvim mjesecima sa bebom.

ATOS BANK a.d. Banja Luka već godinama podržava neformalnu grupu građana „Superbrke“ koji devetu godinu zaredom organizuju humanitarnu akciju „Movember“ u Banjaluci, koja za cilj ima da edukuje i ohrabri muškarce za odlazak na preventivne preglede.

U segmentu komunikacija Banka se bavi kako eksternim, tako i internim komunikacijama, ali i društveno odgovornim poslovanjem. Sve ove aktivnosti sprovode se strateški i sa ciljem poboljšanja dijaloga sa javnošću, medijima i lokalnim zajednicama. Banka na svojim nalozima na društvenim mrežama (Facebook i Instagram, a od prošle godine i LinkedIn) obezbeđuje interakciju sa svojim klijentima, lojalnost brendu, odnos povjerenja i pruža informacije o proizvodima i uslugama Banke. Komunikacija sa javnošću odvijala se putem instrumenata eksterne komunikacije, kao što su štampani i elektronski mediji, te su klijenti i javnost dobijali tačne i relevantne informacije vezane za sve aktivnosti Banke.

ATOS BANK a.d. Banja Luka

Godišnji izvještaj 2022.

Finansijski izvještaji

za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. godine
i izvještaj nezavisnog revizora

Link za preuzimanje:

[**Finansijski_izvjestaji_za_godinu_2022.pdf**](#)

